

**UCHWAŁA NR LXXVI/724/2024
RADY GMINY SZYDŁOWO**

z dnia 22 marca 2024 r.

w sprawie zmiany Uchwały nr LVII/565/2022 Rady Gminy Szydłowo z dnia 22 listopada 2022r. w sprawie uchwalenia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Szydłowo na lata 2022-2026.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, ze zm.), art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2024r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2023, poz. 901 ze zm.) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. ze zm.) Rada Gminy Szydłowo uchwala, co następuje:

§ 1. W uchwale LVII/565/2022 Rady Gminy Szydłowo z dnia 22 listopada 2022r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Szydłowo na lata 2022-2026 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w tytule uchwały nazwę programu zmienia się na „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Szydłowo na lata 2022-2026”;
- 2) w treści § 1 zapis „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Szydłowo na lata 2022-2026” zmienia się na zapis „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Szydłowo na lata 2022-2026”;
- 3) w załączniku do uchwały wprowadza się następujące zmiany:

a) określenie:

- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Szydłowo na lata 2022-2026,
- przemoc w Rodzinie użyte w odpowiednich przypadkach zmienia się na określenie:
- „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Szydłowo na lata 2022-2026”,
- „przemoc domową” użyte w odpowiednich przypadkach,
- „Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szydłowie” zastępuje się określeniem „Centrum Usług Społecznych w Szydłowie” użyte w odpowiednich przypadkach

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Szydłowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Elżbieta Kliber

Załącznik
do Uchwały Rady Gminy Szydłowo
Nr LXXVI/724/2024
z 22 marca 2024 r.

**Program Przeciwdziałania Przemocy
Domowej i Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej w Gminie
Szydłowo na lata 2022-2026**

**GMINA
SZYDŁOWO**

Wykaz skrótów:

AR – Akademia Rodziny

BP – Biblioteki Publiczne

CUK – Centrum Upowszechniania Kultury

CUS – Centrum Usług Społecznych

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

GUS – Główny Urząd Statystyczny

IPiN – Instytut Psychiatrii i Neurologii

KBdsPN – Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii

NGO (ang. *non-government organization*) – organizacje pozarządowe

PARPA – Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

PIK – Punkt Informacyjno-Konsultacyjny

PP – Posterunek Policji

PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

UG – Urząd Gminy

WKR – Wielkopolski Klub Rodziny

ZI – Zespół Interdyscyplinarny

SPIS TREŚCI

PRZEMOC DOMOWA	3
DEFINICJA PRZEMOCY	3
RODZAJE PRZEMOCY	5
SKALA PRZEMOCY W ŚWIETLE BADAŃ OGÓLNOPOLSKICH	6
UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU	7
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU	8
CHARAKTERYSTYKA GMINY SZYDŁOWO	10
ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ WŚRÓD MIESZKAŃCÓW GMINY SZYDŁOWO	13
DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE GMINY SZYDŁOWO	18
ANALIZA DANYCH ZASTANYCH	18
ANALIZA BADAŃ SPOŁECZNYCH	21
DOROŚLI MIESZKAŃCY	21
UCZNIOWIE	41
CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU	60
ADRESACI PROGRAMU	66
PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU	66
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	67
EWALUACJA I MONITORING PROGRAMU	67
WSKAŹNIKI MONITORINGOWE	68
WNIOSKI I PODSUMOWANIE	70
SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW	71
SPIS RYSUNKÓW	71
SPIS WYKRESÓW	71
SPIS TABEL	73

PRZEMOC DOMOWA

DEFINICJA PRZEMOCY

Przemoc domowa jest problemem złożonym i ma wiele definicji. Powszechnie traktowana jest ona jako akt godzący w osobistą wolność jednostki prowadzący do jej fizycznej, a także psychicznej szkody. Zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm. oraz z 2023 r. poz. 289 i 535), przemoc domowa to *„jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej”*.

W odniesieniu do zachowań przemocowych w rodzinie zwraca się uwagę na cztery cechy charakterystyczne, które są ze sobą ściśle powiązane, występują jednocześnie i stanowią istotę problemu. Pierwszą jest intencjonalność, co oznacza, że postępowanie sprawcy nie jest przypadkowe, ma charakter świadomego i zamierzonego działania. Drugim równoległym mechanizmem jest wykorzystanie przez sprawcę nierównowagi sił fizycznych, psychicznych, ekonomicznych do wymuszenia na osobie bliskiej pożądanego zachowania. Trzecia cecha to uderzenie w dobro drugiej osoby, naruszenie jej wolności osobistej i godzenie w jej podstawowe prawa. Ostatnia cecha to spowodowanie konkretnej szkody psychicznej bądź fizycznej, zadanie bólu i cierpienia.

Osobami doznającymi przemocy domowej najczęściej są kobiety i dzieci¹. Dotyczy ona jednak również mężczyzn, osób w podeszłym wieku, z niepełnosprawnościami itp. Przemoc wobec osób starszych, definiowana jest jako pojedyncze lub powtarzające się działanie, bądź brak odpowiedniego działania, które występuje w jakiegokolwiek relacji, gdzie oczekuje się zaufania. Przemoc ta może przybierać różne formy, takie jak: przemoc fizyczna, przemoc psychiczna, seksualna, ekonomiczna, a także intencjonalne oraz nieintencjonalne zaniedbanie². Ponadto może dochodzić do innego rodzaju przemocy, a mianowicie do dyskryminacji, w formie działań świadomych lub nieświadomych. Ten rodzaj przemocy

¹ <https://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/przemoc-w-rodzinie/201373,Przemoc-w-rodzinie-dane-od-2012-roku.html>

² A. Staręga, Przemoc wobec osób starszych. Czasopismo Niebieska linia, Instytut Psychologii i Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego. Przemoc, 2003.

dotyka również osoby starsze, które ze względu na swój wiek są niejednokrotnie dyskryminowane na rynku pracy, w doborze ofert rozrywkowych i rekreacyjnych³.

Wśród osób doznających przemocy może występować wyuczona bezradność, którą określa się jako syndrom zaburzeń poznawczych, motywacyjnych i emocjonalnych powstałych na skutek doświadczania przez jednostkę sytuacji braku kontroli. Dane zjawisko prowadzi najczęściej do braku motywacji zmiany danej sytuacji, przez co praca z osobami dotkniętymi przemocą domową jest niezwykle trudna i czasochłonna⁴. Wyuczona bezradność prowadzi do pojawienia się trzech rodzajów deficytów:

- motywacyjnego polegającego na zmniejszeniu motywacji do emitowania nowych działań dowolnych, czego wskaźnikiem jest m.in. dłuższy czas latencji,
- poznawczego polegającego na zaburzeniu w dostrzeganiu zależności pomiędzy reakcją a wzmocnieniem. Jeżeli jednostka, nawet przypadkowo emituje zachowanie, które przynosi jej wzmocnienie, to ma trudności w dostrzeżeniu związku pomiędzy emitowanym zachowaniem, a wzmocnieniem,
- emocjonalnego, czyli pojawienie się lęku oraz uczuć związanych z przygnębieniem i depresją⁵.

Przemoc domowa dotyka rodzin z różnych środowisk, a także o różnym statusie społecznym i nie jest identyfikowana wyłącznie w rodzinach problemowych. Warto jednak podkreślić, że w dużej mierze dotyczy ona również rodzin, w których występują uzależnienia. Uzależnienie przynajmniej jednego członka rodziny ma niekorzystny wpływ na funkcjonowanie pozostałych jej członków. Wynika to między innymi z atmosfery panującej w domu, a także zaburzonych relacji między członkami rodziny z problemem alkoholowym, narkotykowym lub innym. Stan chronicznego napięcia i stresu wpływa destrukcyjnie nie tylko na funkcjonowanie w życiu codziennym osób dorosłych, ale stanowi także zagrożenie dla prawidłowego rozwoju dziecka. Trwanie w ciągłej niepewności i nieprzewidywalność wydarzeń wywołują u niego poczucie braku stabilności oraz bezpieczeństwa.

Ustawa z dnia 25 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej rozszerza także katalog osób, które mogą być uwikłane w problem przemocy domowej m.in. o: byłego

---

³ E. Sygit, R. Ossowski, Przemoc wobec osób starszych ze względu na ich wiek, płeć i wykształcenie, *Gerontologia Polska*, tom 16, nr 3, 163–168.

⁴ M. Kofta, G. Sędek, Wyuczona bezradność. Podejście informacyjne, [w:] M. Kofta, *Psychologia aktywności: zaangażowanie, sprawstwo, bezradność*, Wydawnictwo Nakom, Poznań, 1993.

⁵ T. Jarmakowski, Styl atrybucji, poczucie kontroli i płeć a podatność na powstawanie syndromu wyuczonej bezradności, *FOLIA PSYCHOLOGICA* 13, 2009, s. 55-73.

małżonka, byłego partnera lub inną osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania. Ponadto należy podkreślić, że zgodnie z nowelizacją w/w ustawy za osobę stosującą przemoc domową może zostać uznana wyłącznie osoba pełnoletnia. Wobec osób nieletnich, które podejmują się zachowań przemocowych, realizowane będą działania na podstawie odrębnych przepisów, m.in. ustawy z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.

RODZAJE PRZEMOCY

Wyróżnić można następujące formy przemocy:

- 1. Fizyczną** – jest to naruszenie nietykalności fizycznej, celowe uszkodzenie ciała, zadanie bólu bądź groźba uszkodzenia ciała. Jej skutki mogą być przeróżne, np. złamania, siniaki, poparzenia, itp. Powodowana jest poprzez np. kopanie, parzenie, duszenie, popychanie, policzkowanie, użycie broni⁶.
- 2. Psychiczną** – oznacza powtarzające się poniżanie i ośmieszanie, manipulowanie dla własnych celów, wciąganie w konflikty, brak właściwego wsparcia, np. wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę zainteresowania, uczuć czy szacunku, odrzucenie, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna, czyli kontrolowanie i zakazywanie bądź ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, stosowanie gróźb, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie)⁷.
- 3. Seksualną** – jako przykłady tego rodzaju przemocy wymienia się: wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie stosunku z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych itp⁸.
- 4. Ekonomiczną** – opisywana jest zazwyczaj jako używanie pieniędzy lub innych wartości materialnych do zaspokojenia potrzeb władzy i kontroli przez sprawcę. Podporządkowanie materialne partnerki/partnera bądź innych osób w rodzinie sprawia,

⁶ J. Helios, W. Jedlecka, Współczesne oblicza przemocy. Zagadnienia wybrane, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław 2017, s. 16.

⁷ Tamże, s. 16-17.

⁸ Tamże, s. 19.

iz czują się one uzależnione od dochodów bądź majątku sprawcy albo stają się odpowiedzialne za utrzymanie rodziny. Pieniądże czy wartości materialne są używane zatem jako instrument, narzędzie do budowania jawnej lub ukrytej dominującej pozycji w rodzinie i stają się swojego rodzaju kartą przetargową⁹.

5. **Zaniedbanie** – nazywane jest ukrytą formą przemocy. Zaniedbywaniem jest niezaspokajanie podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych przede wszystkim dzieci. Może ono się zacząć już w okresie życia płodowego, kiedy matka prowadzi niehigieniczny tryb życia. Zaniedbywanie ma także miejsce wówczas, gdy dziecko ma zaspokojone potrzeby o charakterze biologicznym, ale nie ma zagwarantowanej prawidłowej stymulacji poznawczej. Skrajnym przypadkiem zaniedbania jest wzrastające w ostatnich latach porzucenie dziecka z narażeniem go na utratę zdrowia, a nawet życia. Omawiana forma przemocy dotyczy także relatywnie często seniorów¹⁰.
6. **Cyberprzemoc** – przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Bywa określana także jako cyberbullying, nękanie, dręczenie, prześladowanie w Internecie. Niezależnie od określenia, jej celem zawsze jest wyrządzenie krzywdy drugiej osobie. Zjawisko elektronicznej agresji może przybierać różne formy: od wysłania obraźliwego SMS-a czy e-maila, aż po założenie komuś fałszywego konta na portalu społecznościowym¹¹.

SKALA PRZEMOCY W ŚWIETLE BADAŃ OGÓLNOPOLSKICH

Realizowane na przestrzeni lat badania i prowadzone statystyki pokazują, że problem przemocy domowej dotyka rocznie dziesiątki tysięcy osób. Warto przy tym pamiętać, że jest to bardzo wrażliwy temat i osoby jej doznające często nie chcą przyznać, że dotyczy ich bezpośrednio. Jak wynika z danych statystycznych odnoszących się do przemocy domowej gromadzonych przez Policję, w 2022 roku ogólna liczba osób doznających przemocy kształtowała się na poziomie 71 631, w tym 10 982 to osoby małoletnie.

Wyniki badań ogólnopolskich dotyczące krzywdzenia dzieci są niepokojące: siedmiu na dziesięciu nastolatków w wieku 11-17 lat doświadczyło w swoim życiu przynajmniej jednej z siedmiu kategorii krzywdzenia, przemocy ze strony bliskich dorosłych doświadczyło 41%, a świadkami przemocy domowej było 15% badanych uczniów. Doświadczenie przemocy

⁹ Tamże, s. 21-22.

¹⁰ Tamże, s. 25.

¹¹ Cyberprzemoc. Włącz blokadę na nękanie. Poradnik dla rodziców. NASK Akademia, Warszawa 2020.

domowej niesie za sobą poważne konsekwencje zarówno w okresie dorastania, jak i w dorosłym życiu, a dodatkowo zachowania przemocowe mogą zostać dziedziczone, tzn. przeniesione na dzieci osoby krzywdzonej w przyszłości. Mając na uwadze szeroko dostępną wiedzę o następstwach stosowania przemocy wobec dzieci, szczególnie niepokojące jest to, że część społeczeństwa nadal aprobejuje stosowanie kar cielesnych w procesie wychowania. Z Raportu Rzecznika Praw Dziecka z 2017 roku wynika, że połowa Polaków (52%) uważa, iż są sytuacje, kiedy dziecko należy ukarać klapssem, a zdecydowani przeciwnicy takich zachowań stanowią jedynie 21%.

Z „Ogólnopolskiej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie” z 2019 roku wynika fakt, że zwiększa się świadomość Polaków na temat zjawiska przemocy domowej. Badanie pokazało, że około 85-90% Polaków identyfikuje różne sytuacje, które świadczą o występowaniu przemocy jako nieakceptowalne. Jednak nadal około 10% dorosłych uznaje zachowania przemocowe za normalne. Ponadto, zdaniem 72% respondentów prawo w Polsce w niedostatecznym stopniu chroni osoby doznające przemocy w rodzinie.

W 2019 roku na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (obecnie Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej), przeprowadzone zostało „Badanie skuteczności pomocy udzielanej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie”. Biorący w nim udział specjaliści z zakresu wsparcia osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy oraz same osoby jej doznające, pozytywnie opowiedziały się za krajowym systemem wsparcia. Szczególną rolę w pracy zespołów interdyscyplinarnych i innych jednostek pełni procedura „Niebieskie Karty”, którą stosuje się w przypadku 90% osób doznających przemocy domowej lub które objęte są pomocą jakichkolwiek służb, instytucji lub organizacji.

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Zgodnie z treścią art. 6 ustawy 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm. oraz z 2023 r. poz. 289 i 535) do zadań własnych gminy należy *opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej*. Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w skali lokalnej. Kolejne obowiązki przypisane gminie przez ustawodawcę to:

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Redakcja niniejszego dokumentu stanowi wypełnienie jednego ze wskazań ustawy, pozwala jednocześnie na dokonanie szczegółowej analizy problemu oraz prezentuje konkretne metody przeciwdziałania przemocy występującej w społeczności lokalnej, jaką tworzą na co dzień mieszkańcy gminy Szydłowo. **Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Szydłowo na lata 2022-2026** jest kontynuacją działań podejmowanych w ramach realizacji wcześniejszego dokumentu. Istotnym elementem Programu jest zatem dalsze wprowadzanie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej oraz promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą domową, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom doznającym przemocy, jak i ją stosującym.

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Poniżej wymieniono podstawowe akty prawne, które uwzględniają temat przeciwdziałania przemocy i regulują postępowanie różnych podmiotów w stosunku do osób doświadczających oraz stosujących przemoc domową. Stanowią one również fundament prawny dla zapisów **Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Szydłowo na lata 2022-2026**.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące dokumenty normujące problematykę przeciwdziałania przemocy domowej:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich,
- ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

Ponadto Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Szydłowo na lata 2022-2026 jest spójny z:

- Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na 2023 rok, którego celem głównym jest *zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Polsce*.
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Szydłowo na lata 2018-2026.
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025.

Niniejszy dokument został opracowany na podstawie materiałów, sprawozdań i danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szydłowie.

CHARAKTERYSTYKA GMINY SZYDŁOWO

Szydłowo to gmina wiejska położona w województwie wielkopolskim, w powiecie pilskim, której siedzibą jest wieś Jaraczewo. Oddalone jest o około 9 km od miasta Piły – siedziby powiatu pilskiego oraz o około 110 km od stolicy województwa – Poznania. Teren Gminy zajmuje powierzchnię 267,53 km², co stanowi 21,11% terytorium powiatu pilskiego. 39% obszaru Gminy to grunty leśne, z kolei użytki rolne stanowią 57% jego powierzchni.

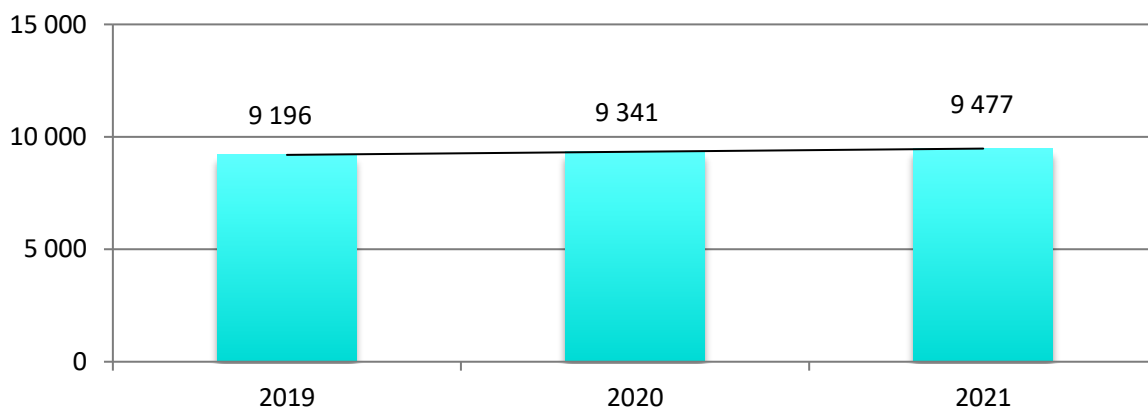
Rysunek 1. Położenie gminy Szydłowo na mapie powiatu pilskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://tetnoregionu.pl/>

Obraz aktualnego stanu społeczeństwa jest możliwy do przedstawienia między innymi dzięki analizie struktury demograficznej. Gminę Szydłowo zamieszkuje 9 477 osób (stan na 31.12.2021 roku). Na przestrzeni lat 2019-2021 liczba mieszkańców uległa zwiększeniu. W 2021 roku w stosunku do 2019 roku widoczny jest wzrost o 3%.

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Szydłowo latach 2019-2021

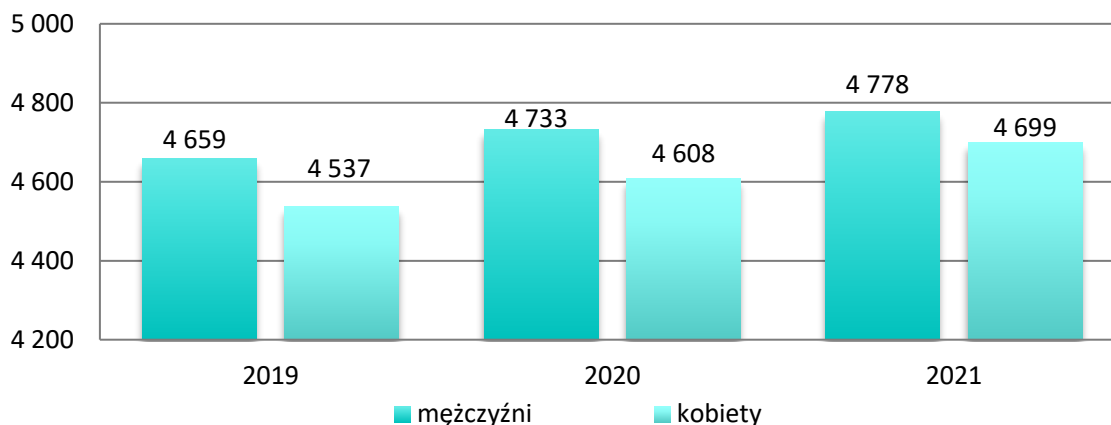

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Liczba mężczyzn zamieszkujących gminę Szydłowo była w 2021 roku nieznacznie większa od liczby kobiet – stanowili oni 50,4% ogólnej liczby ludności (4 778 mężczyzn), natomiast kobiety 49,6% (4 699 kobiet). Współczynnik feminizacji w 2021 roku w Gminie wynosił 111, co oznacza, że na każdych 100 mężczyzn przypadało 111 kobiet.

Wykres 2. Liczba kobiet i mężczyzn zamieszkujących gminę Szydłowo na przestrzeni lat 2019-2021

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Kolejną analizowaną kwestią jest przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów. W gminie Szydłowo w 2021 roku przyrost naturalny był ujemny i wynosił -20 (stan na koniec 2021 roku), co odpowiadało przyrostowi naturalnemu -2,12 na 1000 mieszkańców. Na przestrzeni lat 2019-2021 przyrost naturalny w Gminie ulegał regularnemu spadkowi.

Tabela 1. Przyrost naturalny w gminie Szydłowo na przestrzeni lat 2019-2021

wyszczególnienie	2019	2020	2021
urodzenia żywe	78	73	77
zgony	76	90	97
przyrost naturalny	2	-17	-20

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Struktura ludności w gminie Szydłowo według ekonomicznych grup wieku w 2021 roku przedstawiała się następująco:

- 18,6% mieszkańców było w wieku przedprodukcyjnym – do 17 roku życia;
- 60,9% mieszkańców było w wieku produkcyjnym – dla kobiet jest to między 18-59 rokiem życia, a dla mężczyzn między 18-64 rokiem życia;
- 20,5% mieszkańców było w wieku poprodukcyjnym – 65 lat i więcej dla mężczyzn, 60 lat i więcej dla kobiet.

Poniższa tabela prezentuje ekonomiczne grupy wiekowe w gminie Szydłowo. Na przestrzeni lat 2019-2021 dostrzegalny jest wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności, z kolei odsetek osób w wieku produkcyjnym ulega spadkowi. W przypadku udziału osób w wieku przedprodukcyjnym dostrzegalny jest stosunkowo stały poziom.

Tabela 2. Udział ludności gminy Szydłowo według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności w latach 2019-2021 (w procentach)

wyszczególnienie	2019	2020	2021
wiek przedprodukcyjny	20,7	20,6	20,6
wiek produkcyjny	64,7	64,3	64,0
wiek poprodukcyjny	14,6	15,1	15,4

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Działalność kulturalna w Gminie realizowana jest w głównej mierze przez **Centrum Upowszechniania Kultury w Szydłowie** oraz działające w jego strukturze **Biblioteki Publiczne**, w miejscowościach Szydłowo, Stara Łubianka oraz Róża Wielka.

Baza oświatowa, dla której organem prowadzącym jest Gmina Szydłowo składa się z następujących placówek:

- Zespół Szkół im. Janusza Korczaka w Szydłowie,
- Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Wyzwolenia Ziemi Wałęckiej w Skrzatuszu,
- Zespół Szkół im. Władysława St. Reymonta w Starej Łubiance.

Powyższe placówki prowadzą również oddziały przedszkolne, a ponadto w Gminie funkcjonuje Przedszkole Niepubliczne Caritas nr 2 w Leżenicy.

Na terenie gminy Szydłowo nie funkcjonuje placówka zapewniająca opiekę nad dziećmi do 3 roku życia, jednakże podejmowane są kroki celem utworzenia żłobka gminnego w 2024 roku.

ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ WŚRÓD MIESZKAŃCÓW GMINY SZYDŁOWO

Działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy domowej w gminie Szydłowo zajmuje się **Zespół Interdyscyplinarny w Szydłowie**, który tworzy Wójt Gminy powołując do niego przedstawicieli: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi także przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej (jeżeli Żandarmeria Wojskowa złoży taki wniosek do wójta, burmistrza albo prezydenta miasta), kuratorzy sądowi, prokuratorzy oraz przedstawiciele innych podmiotów, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm. oraz z 2023 r. poz. 289 i 535):

1. Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.
2. Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3-5, w szczególności przez:
  - 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
  - 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
  - 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
  - 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
  - 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
  - 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;

- 7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a;
- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2022 r. poz. 2151, 2311, 2581 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 289 i 535).

Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Szydłowo na lata 2022-2026 wraz z obszarami ich działania przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 3. Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej wraz z obszarami ich działania

Instytucja	Obszar działania
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	<ul style="list-style-type: none"> • Wczesna diagnoza, • poradnictwo, • udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego, • dystrybucja ulotek edukacyjno-informacyjnych, • organizowanie pomocy psychologicznej dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, • prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych, • udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych związanych z profilaktyką przemocy i uzależnień, • obsługa organizacyjno-techniczna Zespołu Interdyscyplinarnego w Szydłowie, • uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”.

<p>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, • uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”.
<p>placówki oświatowe</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wczesna diagnoza, • uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”, • realizacja projektów profilaktycznych podejmujących problematykę przemocy, • udział w kampaniach edukacyjno-informacyjnych.
<p>Posterunek Policji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”, • podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
<p>placówki ochrony zdrowia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wczesna diagnoza, • przekazywanie informacji na temat różnych form pomocy, • uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”.
<p>Zespół Interdyscyplinarne w Szydłowie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy domowej, • podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, • inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą domową, • rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, • inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc, • opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy domowej, • monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy, • dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań, • realizacja procedury „Niebieskie Karty”.

Źródło: opracowanie własne

Kluczowym zasobem gminy Szydłowo w zakresie wsparcia osób doznających lub stosujących przemoc jest **Punkt Informacyjno-Konsultacyjny z terenu Gminy Szydłowo**, który oferuje pomoc i wsparcie w formie porad i konsultacji indywidualnych, szczególnie dotyczących problemów uzależnienia od alkoholu oraz innych form uzależnienia, współuzależnienia, konfliktów i przemocy domowej. Ponadto, na terenie Gminy w 2023 roku utworzono **Wielkopolski Klub Rodziny** będący usługą społeczną wypracowaną w ramach projektu pt. „Dobry start – zapobieganie zagrożeniu wykluczeniem społecznym rodzin z małymi dziećmi poprzez zwiększenie dostępu do dobrej jakości usług społecznych”. W WKR odbywają się zajęcia z logopedą (neurologopedą) oraz psychologiem (grupowe oraz indywidualne). Ponadto realizowane są zajęcia z pierwszej pomocy przedmedycznej dla dzieci i rodziców, a także warsztaty edukacyjne oraz warsztaty kulinarne międzypokoleniowe. WKR działa w ramach **Akademii Rodziny**. W 2021 roku pozyskano środki z MRiPS w ramach Programu Osłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” na projekt „Siła i moc jest w rodzinie”. W zakresie Projektu zorganizowano wówczas: konferencję, festyn rodzinny, wykłady dla seniorów i rodziców, szkołę dla rodziców oraz wykonano projekty ulotek.

Można wyróżnić także podmioty będące pomocne w rozwiązywaniu problemów dotyczących przemocy, szczególnie w zakresie prowadzenia działalności profilaktycznej, takie jak:

- instytucje kulturalno-rekreacyjne,
- Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Pile,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pile,
- samopomocowe grupy wsparcia dla osób uzależnionych,
- placówki ochrony zdrowia,
- placówki oświatowe,
- instytucje kościelne,
- lokalne organizacje pozarządowe.

ZASOBY LUDZKIE:

Zespół Interdyscyplinarny w Szydłowie w zakresie realizacji **Programu Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Szydłowo na lata 2022-2026** współpracuje z osobami zawodowo zajmującymi się problemem przemocy domowej na szczeblu gminnym oraz powiatowym, do których należą m.in.:

- pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,
- psychologzy, psychoterapeuci i pedagodzy,
- funkcjonariusze Policji,
- kuratorzy społeczni oraz zawodowi,
- pracownicy socjalni,
- prawnicy,
- pracownicy ochrony zdrowia,
- członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

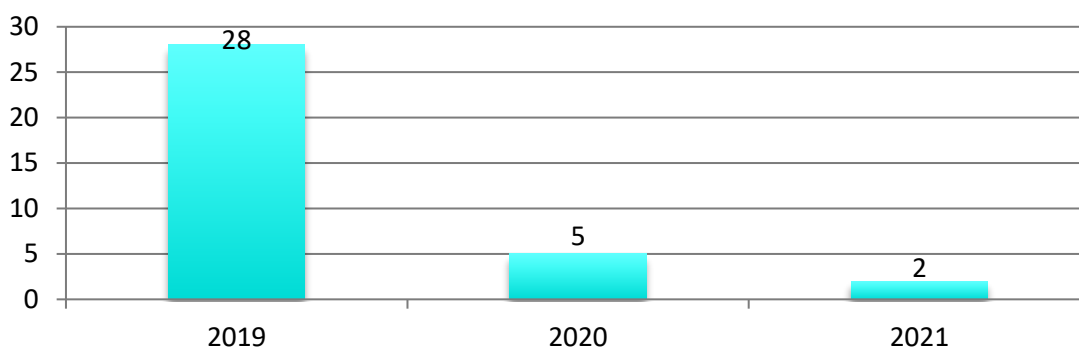

DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE GMINY SZYDŁOWO

ANALIZA DANYCH ZASTANYCH

W 2021 roku w gminie Szydłowo z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu przemocy domowej korzystały 2 rodziny. Liczba rodzin na przestrzeni ostatnich lat uległa znacznemu spadkowi.

Wykres 3. Liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS z powodu przemocy domowej na przestrzeni lat 2019-2021

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019, 2020 i 2021 rok

Kolejną analizowaną kwestią są dane statystyczne dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych (obecnie grup diagnostyczno-pomocowych) w latach 2019-2021. W 2021 roku liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego wyniosła 4, co oznacza, że na przestrzeni lat 2019-2021 była stosunkowo stała. Liczba utworzonych grup roboczych w 2021 roku wyniosła 32, natomiast liczba ich posiedzeń – 91. Liczba utworzonych grup roboczych na przestrzeni ostatnich lat ulegała wahaniom, podobnie jak liczba posiedzeń. Dane w tym zakresie przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 4. Dane statystyczne dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych w latach 2019-2021

wyszczególnienie	2019	2020	2021
liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	3	3	4
liczba utworzonych grup roboczych	24	34	32
liczba posiedzeń grup roboczych	59	100	91

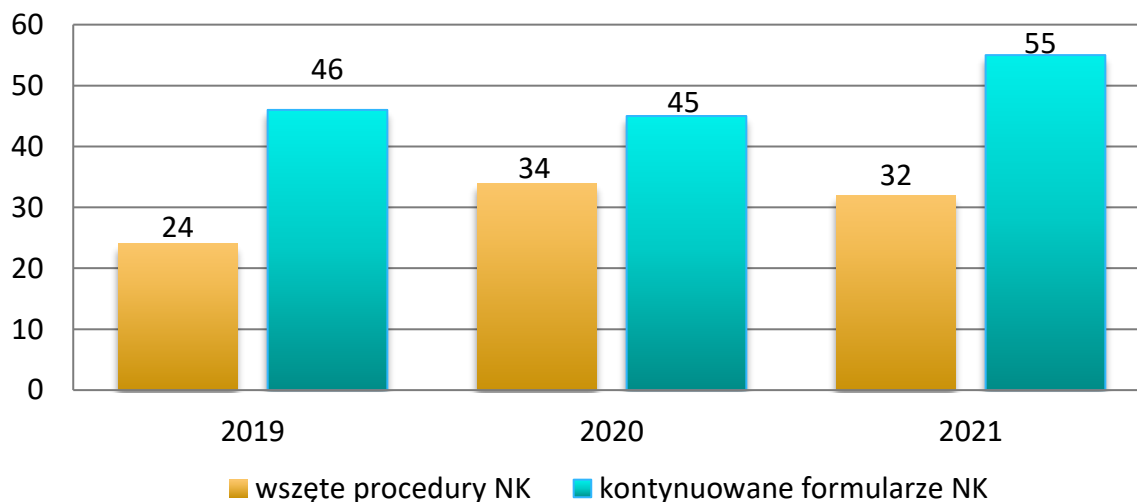
Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za okres 2019, 2020 i 2021 r.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą domową. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej. Przedstawiciele podmiotów wyżej wymienionych, realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej.

Na przestrzeni ostatnich lat liczba podjętych procedur „Niebieskie Karty” ulegała wahaniom – w 2019 roku były to 24 wszczęte procedury, w 2020 roku – 34, natomiast w 2021 roku – 32. Liczba kontynuowanych procedur również przyjmowała zróżnicowane wartości. Dane te obrazuje wykres nr 4.

Wykres 4. Liczba podjętych i kontynuowanych procedur „Niebieskie Karty” w latach 2019-2021

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za okres 2019, 2020 i 2021 r.

W 2021 roku liczba osób, które zostały objęte wsparciem Zespołu Interdyscyplinarnego wyniosła 55, w tym 29 kobiet, 11 mężczyzn oraz 15 dzieci. Wśród objętych pomocą ZI w omawianym roku nie było osób starszych (kobiet i mężczyzn powyżej 65 roku życia). Na przestrzeni lat 2019-2021 liczba osób dotkniętych przemocą domową ulegała wahaniom, jednakże w 2021 roku osiągnęła najniższą wartość.

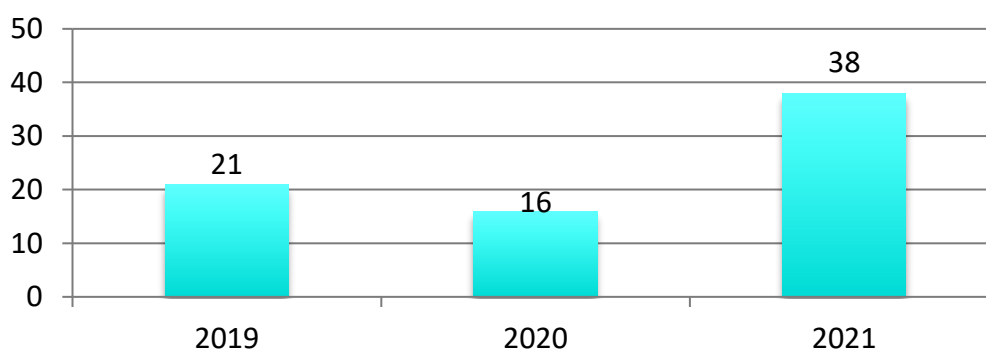
Tabela 5. Liczba osób z terenu gminy Szydłowo objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2019-2021

wyszczególnienie	2019	2020	2021
liczba osób ogółem	95	144	55
liczba kobiet	31	45	29
liczba mężczyzn	36	35	11
liczba dzieci	28	64	15
liczba osób starszych	11	9	0

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za okres 2019, 2020 i 2021 r.

W 2021 roku zakończono 38 spraw w ramach procedury – w tym 35 z powodu ustania przemocy domowej i zrealizowania planu pomocy oraz 3 ze względu na brak zasadności podejmowanych działań. Liczba zakończonych procedur na przestrzeni lat 2019-2021 ulegała wahaniom – w 2020 roku nastąpił spadek w porównaniu do roku poprzedniego o 24%, natomiast w 2021 roku zauważalny jest ponad dwukrotny wzrost względem 2020 roku.

Wykres 5. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w latach 2019-2021

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za okres 2019, 2020 i 2021 r.

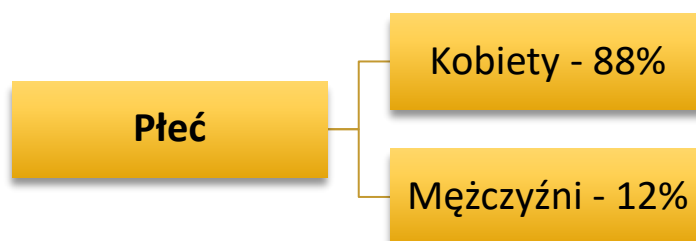
ANALIZA BADAŃ SPOŁECZNYCH

DOROŚLI MIESZKAŃCY

W niniejszym rozdziale przedstawiona została skala zjawiska przemocy wśród dorosłych mieszkańców gminy Szydłowo oraz w ich otoczeniu. Ponadto analizie poddano ich wiedzę na temat zagadnień związanych z przemocą domową, opinię badanych względem tego zjawiska oraz ich stosunek do stosowania przemocy jako metody wychowawczej.

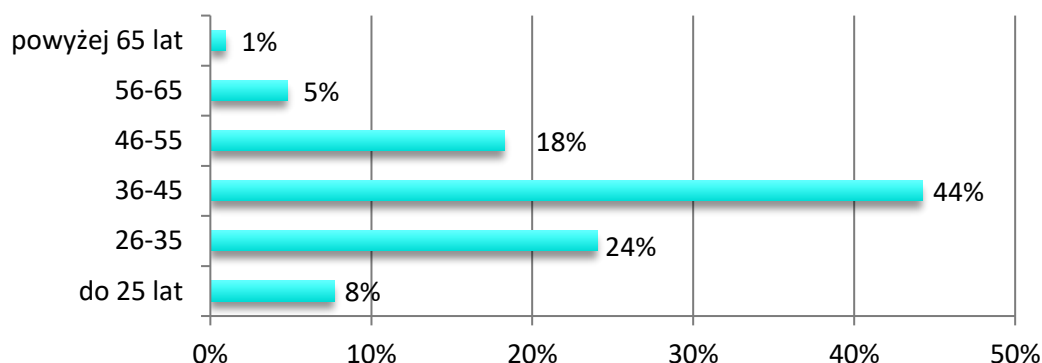
STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

W badaniu diagnozującym problemy społeczne na terenie gminy Szydłowo wzięło udział 104 mieszkańców mających powyżej 18 lat. Poniżej przedstawiona została struktura badanej próby ze względu na płeć. Można zauważyć, że pod względem liczby wypełnionych ankiet, w badaniu przewagę miały kobiety – stanowiły one aż 88% ogółu.

Rysunek 2. Płeć. N=104¹²

Analiza struktury badanej grupy pokazuje, iż respondenci są mocno zróżnicowani pod względem wieku. Najliczniejszą grupę stanowią ankietowani mający 36-45 lat (44%). Wśród osób biorących udział w badaniu byli również mieszkańcy mający 26-35 lat (24%), 46-55 lat (18%), 56-65 lat (5%), respondenci przed 25 rokiem życia (8%), a także osoby mające powyżej 65 lat (1%).

Wykres 6. Wiek. N=104

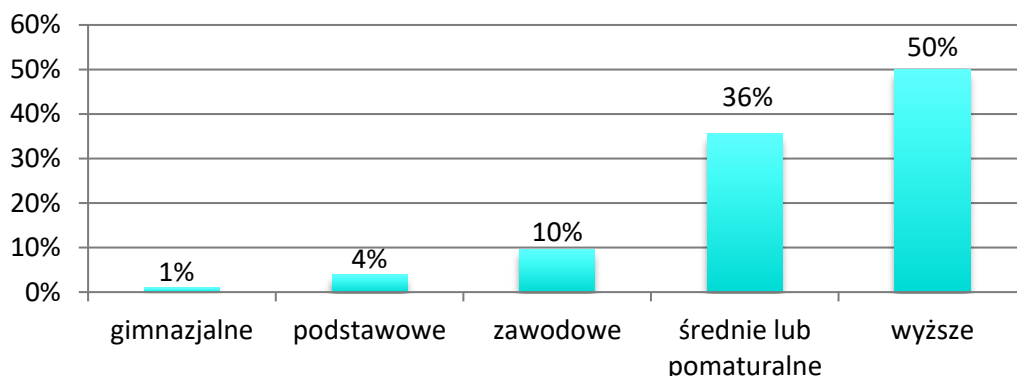

¹² N oznacza wielkość próby badawczej, tzn. liczbę respondentów odpowiadających na pytanie.

Na poniższym wykresie zaprezentowane zostało wykształcenie respondentów. Największy udział w badaniu mieli dorośli mieszkańcy legitymujący się wykształceniem wyższym (50%). 36% kwestionariuszy ankiet wypełnili respondenci z wykształceniem średnim lub pomaturalnym, 10% z wykształceniem zawodowym, 4% ankietowanych zakończyło swoją edukację na poziomie podstawowym, a 1% na poziomie gimnazjalnym.

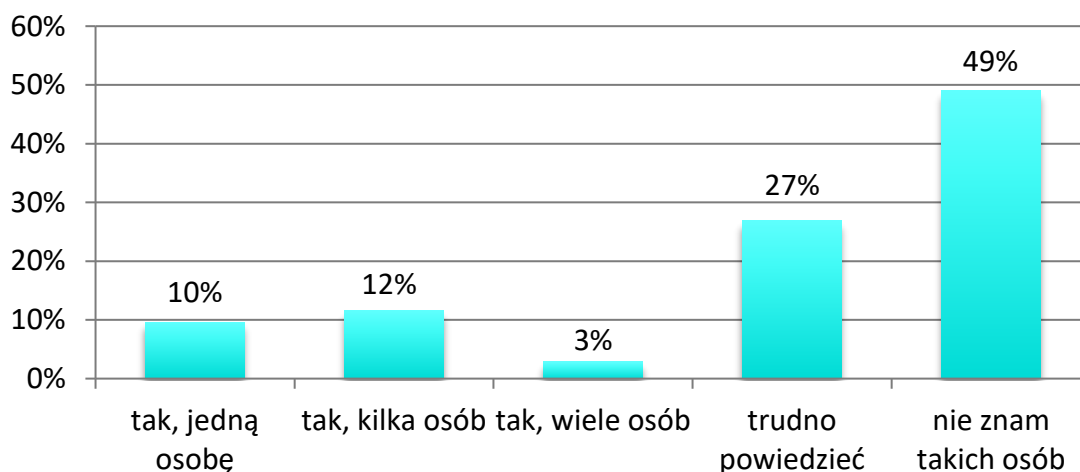
Wykres 7. Wykształcenie. N=104

PROBLEM PRZEMOCY

Dalsza część raportu stanowi próbę oszacowania skali problemu przemocy wśród dorosłych mieszkańców Gminy. Poniższy wykres przedstawia odpowiedzi ankietowanych na pytanie o znajomość kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu. Twierdzącej odpowiedzi udzieliło 25% ankietowanych. Jak wynika z odpowiedzi badanych, 10% zna jedną taką osobę, 12% respondentów – kilka takich osób, z kolei 3% deklaruje znajomość wielu takich osób.

Wykres 8. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu? N=104

Badani deklarujący znajomość w swoim otoczeniu osób, które doświadczają przemocy domowej, zostali zapytani o to, kim jest osoba jej doznająca. Zdecydowana większość respondentów stwierdziła, że są nimi dzieci (21 osób, tj. 84%). Niemal co drugi ankietowany wskazał na dorosłych między 18-60 rokiem życia, jako osoby doznające przemocy (10 osób, tj. 40%), a zdaniem 12% ankietowanych jest to osoba starsza (3 osoby).

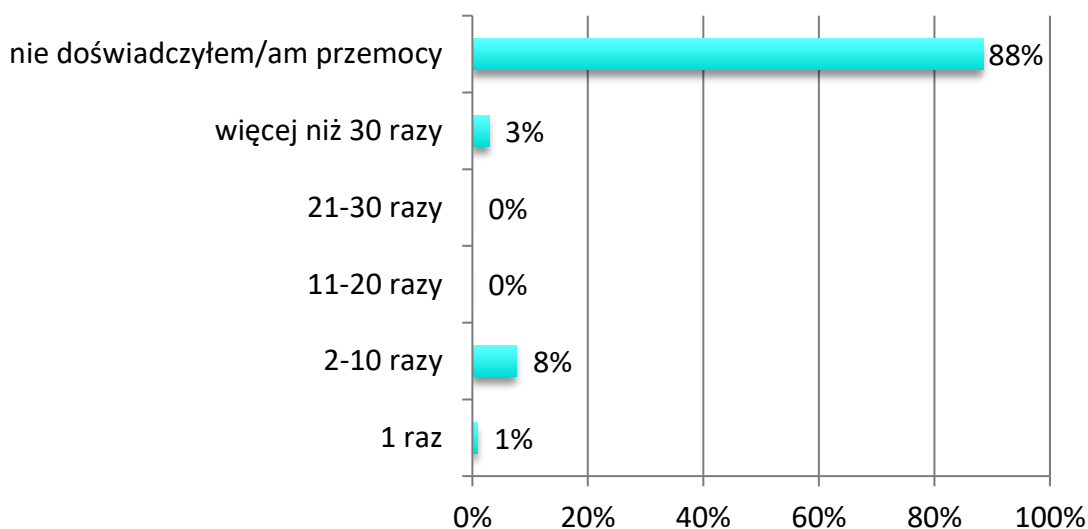
Tabela 6. Kim jest osoba, która doświadcza przemocy w swoim domu? N=25

Odpowiedź	%	Liczba odp.
osobą dorosłą mającą 18-60 lat	40%	10
dzieckiem	84%	21
osobą starszą (powyżej 60 r.ż.)	12%	3

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Pytając o to jak często osoby deklarujące doświadczanie przemocy, doznawały jej w okresie ostatnich 12 miesięcy przed badaniem, okazuje się, że 1% doświadczył jej jednokrotnie, 8% – 2-10 razy, natomiast 3% respondentów przyznało, że w czasie ostatniego roku doświadczyli przemocy więcej niż 30 razy.

Tabela 7. Jak często, w okresie ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy w swoim domu? N=104

Mieszkańcy, którzy przyznali, że doznali przemocy, zostali następnie poproszeni o określenie jej rodzaju. Z deklaracji ankietowanych wynika, że największa część z nich doświadczyła przemocy psychicznej (10 osób, tj. 91%). 4 osoby wskazały na przemoc fizyczną (36%), 2 ankietowanych na przemoc ekonomiczną (18%), z kolei 1 respondent zadeklarował doświadczenie zaniedbania (9%). 1 ankietowany nie udzielił odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 8. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=11

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przemoc psychiczna	91%	10
przemoc fizyczna	36%	4
przemoc ekonomiczna	18%	2
zaniedbanie	9%	1
przemoc seksualna	0%	0
mobbing	0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Spytaliśmy respondentów również o to, kto stosował wobec nich przemoc. Analiza materiału badawczego wykazała, że 6 ankietowanych doznało przemocy ze strony męża/żony (55%), 2 osoby wskazały na inne osoby, wśród których wymieniono *partnera mamy* oraz *brata partnera* (18%), z kolei pojedyncze wybory respondentów padły na mamę, tatę, partnera/partnerkę, kolegę/koleżankę z pracy oraz dziecko/dzieci (po 1 osobie, tj. 9%). 1 ankietowany nie udzielił odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 9. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=11

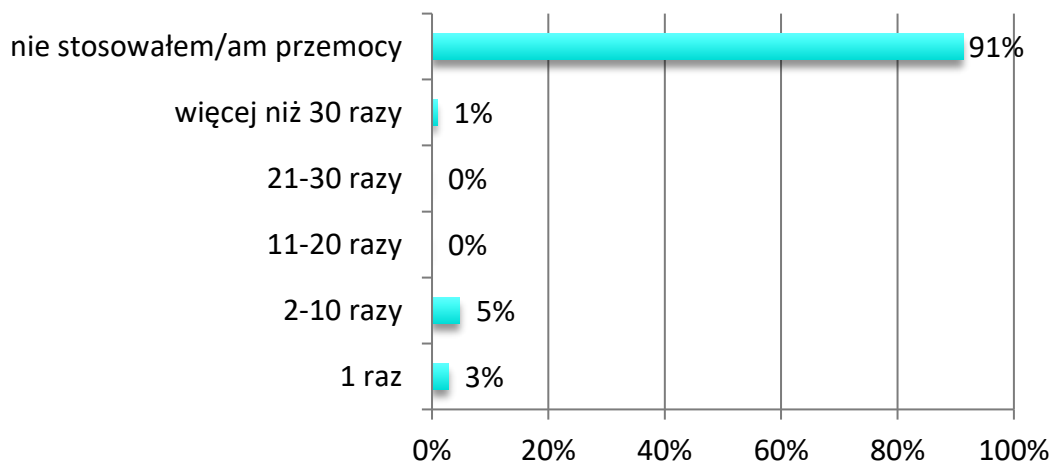
Odpowiedź	%	Liczba odp.
mąż/żona	55%	6
inne osoby	18%	2
mama	9%	1
tata	9%	1
partner/partnerka	9%	1
kolega/koleżanka z pracy	9%	1
dziecko/dzieci	9%	1
rodzeństwo	0%	0
pracodawca	0%	0
dziadkowie	0%	0
nieznajomy/a	0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Zebrane w procesie badawczym dane pokazują, iż do stosowania przemocy przyznała się mniejsza część badanych niż w przypadku doznawania przemocy. W okresie ostatnich 12 miesięcy, 3% odpowiedzi padło na 1 raz, 5% – 2-10 razy, z kolei 1% ankietowanych zaznaczył „więcej niż 30 razy”.

Wykres 9. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji gdzie zastosował/a Pan/i przemoc wobec drugiej osoby? N=104

Jak wynika z odpowiedzi respondentów, wszystkie osoby deklarujące stosowanie przemocy, kierowali ją w stronę współmałżonka (7 osób, tj. 78%). 4 odpowiedzi padły na dziecko/dzieci (44%), 2 na rodziców (22%), z kolei po 1 badanym zastosowało przemoc wobec rodzeństwa, partnera/partnerki oraz kolegi/koleżanki z pracy (po 11%).

Tabela 10. W stosunku do kogo zastosował/a Pan/i zachowanie przemocowe? N=9

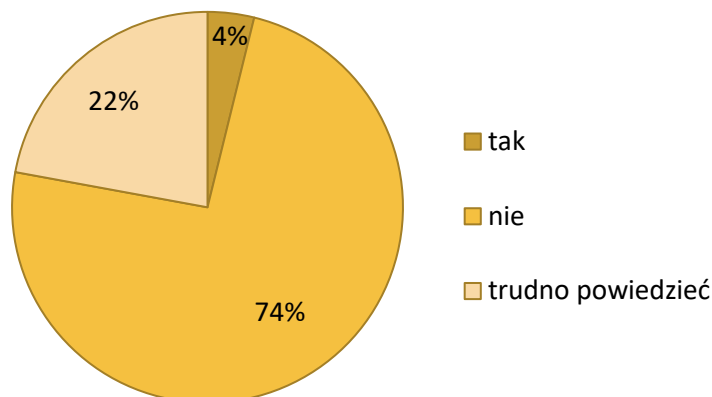
Odpowiedź	%	Liczba odp.
mąż/żona	78%	7
dziecko/dzieci	44%	4
rodzice	22%	2
rodzeństwo	11%	1
partner/partnerka	11%	1
kolega/koleżanka z pracy	11%	1
dziadkowie	0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Kolejną analizowaną kwestią była opinia dorosłych mieszkańców Gminy, na temat stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci. W odniesieniu do prezentowanych danych warto zwrócić uwagę, że wśród części respondentów występuje tolerancja przemocy jako metody wychowawczej – kary fizyczne popiera 4% badanych, z kolei 22% miało trudność w udzieleniu odpowiedzi. Jednoznacznie negatywnie ocenia tego typu zachowanie 74% mieszkańców.

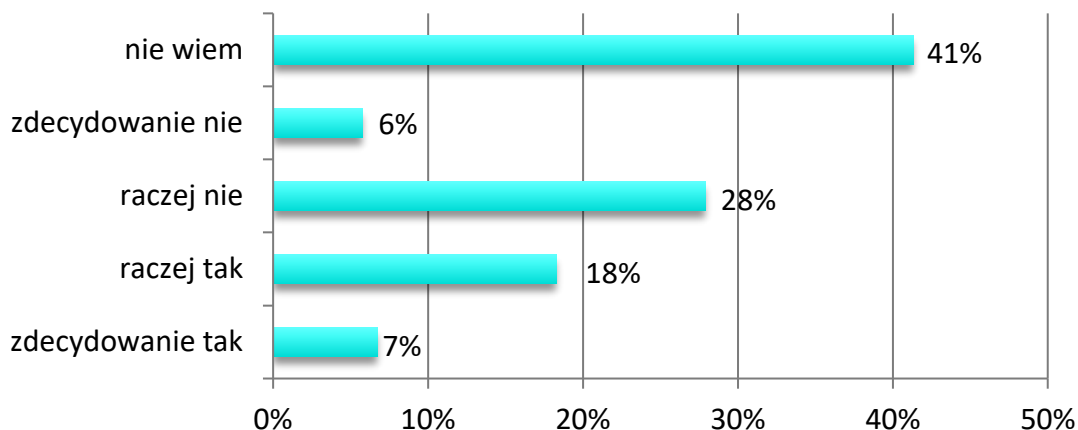

Wykres 10. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą? N=104

Mieszkańcy gminy Szydłowo, zostali również poproszeni o oszacowanie skali istotności problemu przemocy domowej, na terenie Gminy. Blisko co drugi ankietowany deklaruje brak wiedzy w tym zakresie (41%). 7% badanych uważa, że problem przemocy domowej zdecydowanie jest istotną dolegliwością na terenie Gminy, a według 18% raczej jest on jednym z ważniejszych problemów. Przeciwnego zdania jest średnio co czwarty respondent – 28% wskazało odpowiedź „raczej nie”, a 6% – „zdecydowanie nie”.

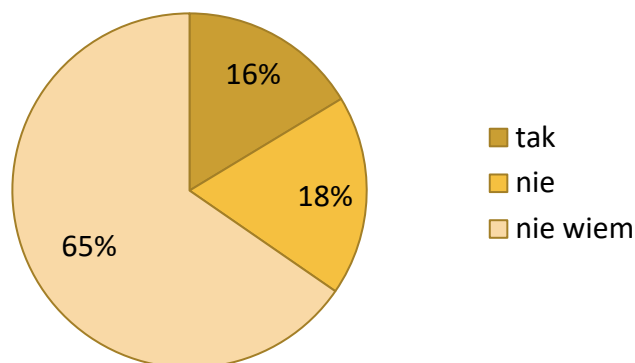
Wykres 11. Czy postrzega Pani/Pan przemoc w rodzinie jako istotny problem na terenie Gminy? N=104

W ankiecie pojawiło się pytanie o opinię na temat gminnej oferty wsparcia dla osób zmagających się z problemem przemocy domowej. Ponad połowa badanych nie posiada w tym zakresie wiedzy (65%). Według 16% oferta w tym zakresie jest wystarczająca, z kolei przeciwnego zdania jest 18%.

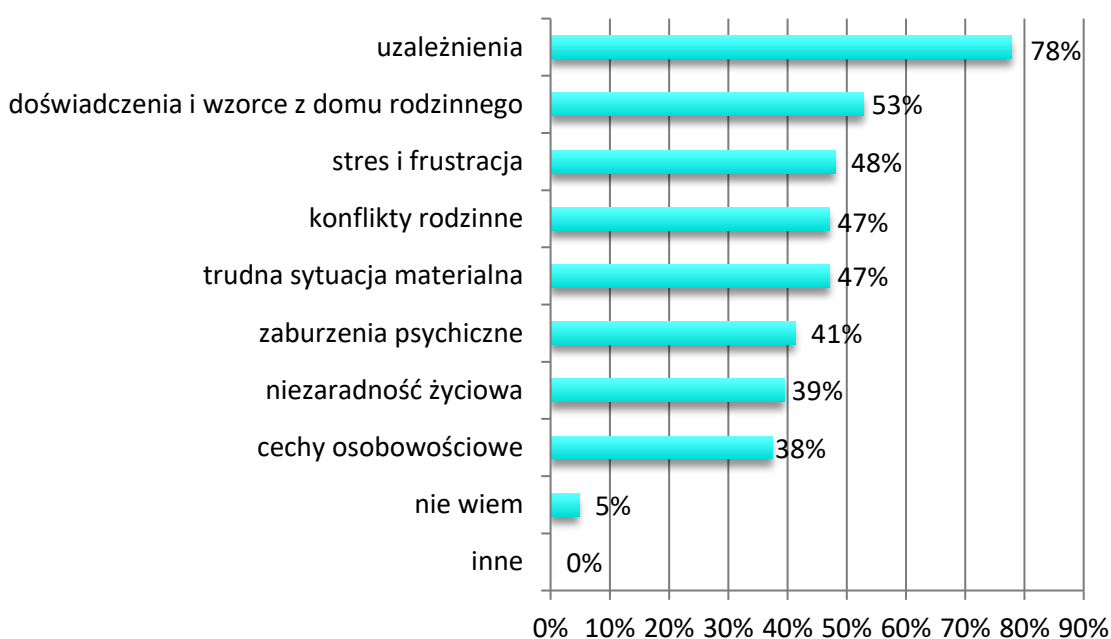

Wykres 12. Czy Pana/i zdaniem oferta wsparcia dla zmagających się z problemem przemocy na terenie Gminy jest wystarczająca? N=104

W badaniu ankietowym poruszony został również temat przyczyn, za sprawą których w niektórych rodzinach dochodzi do stosowania przemocy na terenie Gminy. Większość badanych mieszkańców upatrywała przyczyn tego zjawiska w uzależnieniach występujących w środowiskach rodzinnych (78%), a zdaniem 53% respondentów czynnikiem są doświadczenia i wzorce przejmowane z domu rodzinnego. 48% wskazało na stres i frustrację, z kolei po 47% na konflikty rodzinne oraz trudną sytuację materialną. Następnie, według kolejności wskazań, odpowiedzi padały na: zaburzenia psychiczne (41%), niezaradność życiową (39%) oraz cechy osobowościowe (38%). Brak wiedzy w tym zakresie zadeklarowało 5% badanych.

Wykres 13. Jakie są Pana/i zdaniem przyczyny występowania zjawiska przemocy wśród rodzin na terenie Gminy? N=104

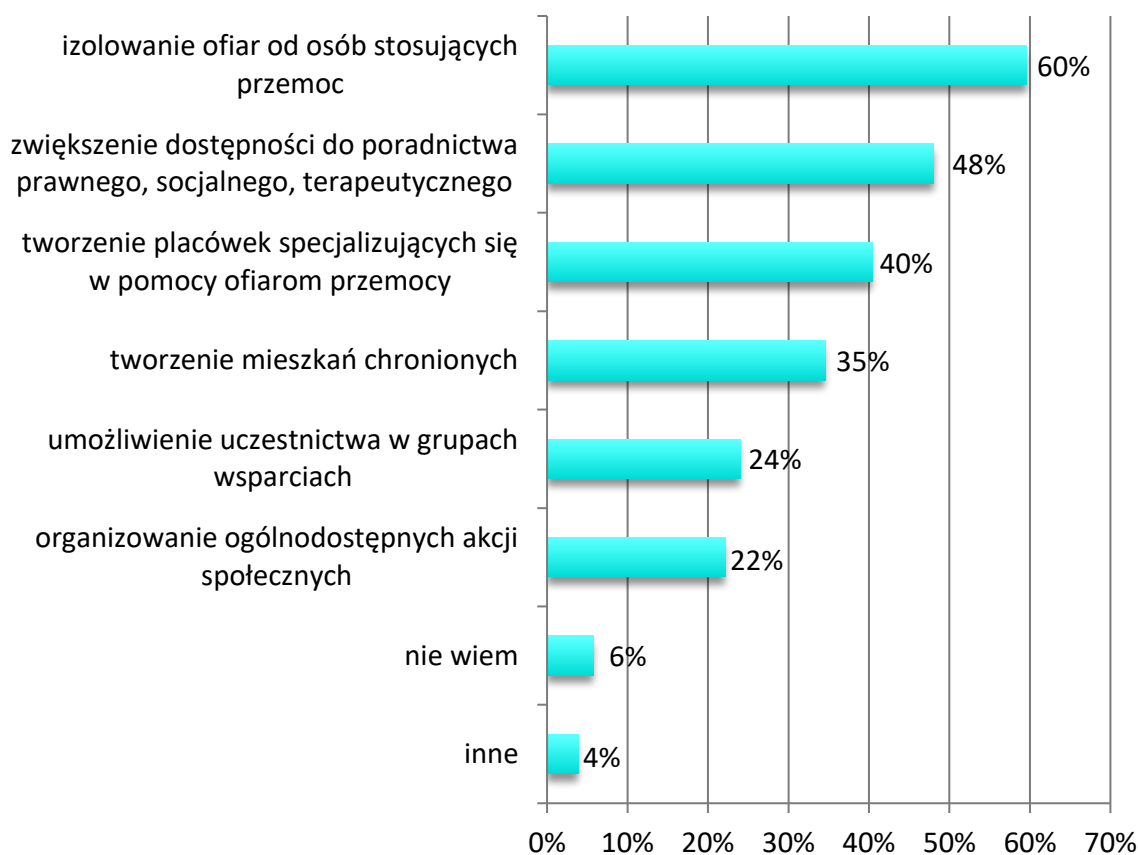

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Badani zostali w dalszej kolejności zapytani o ich opinię, na temat najskuteczniejszych ich zdaniem działań, jakie mogłyby poprawić sytuację rodzin, w których dochodzi do przemocy domowej. Największa część badanych stwierdziła, że izolowanie ofiar od osób stosujących przemoc w rodzinie byłoby najskuteczniejszym rozwiązaniem (60%). Na dalszym miejscu znalazło się zwiększenie dostępu do poradnictwa prawnego, socjalnego i terapeutycznego (48%), tworzenie placówek specjalizujących się w pomocy ofiarom przemocy (40%), a także tworzenie mieszkań chronionych (35%). Najmniej wskazań padło na organizowanie ogólnodostępnych akcji społecznych (22%) oraz umożliwienie uczestnictwa w grupach wsparcia (24%). Respondenci udzielili również własnych odpowiedzi, takich jak: *możliwość anonimowego zgłoszenia przemocy w otoczeniu np. przez Internet do GOPS, częstsze niezapowiedziane wizyty pracowników socjalnych oraz izolowanie sprawców przemocy, a nie ofiar (4%)*.

Wykres 14. Jakie działania według Pana/i byłyby najskuteczniejsze wobec osób doznających przemocy domowej? N=104

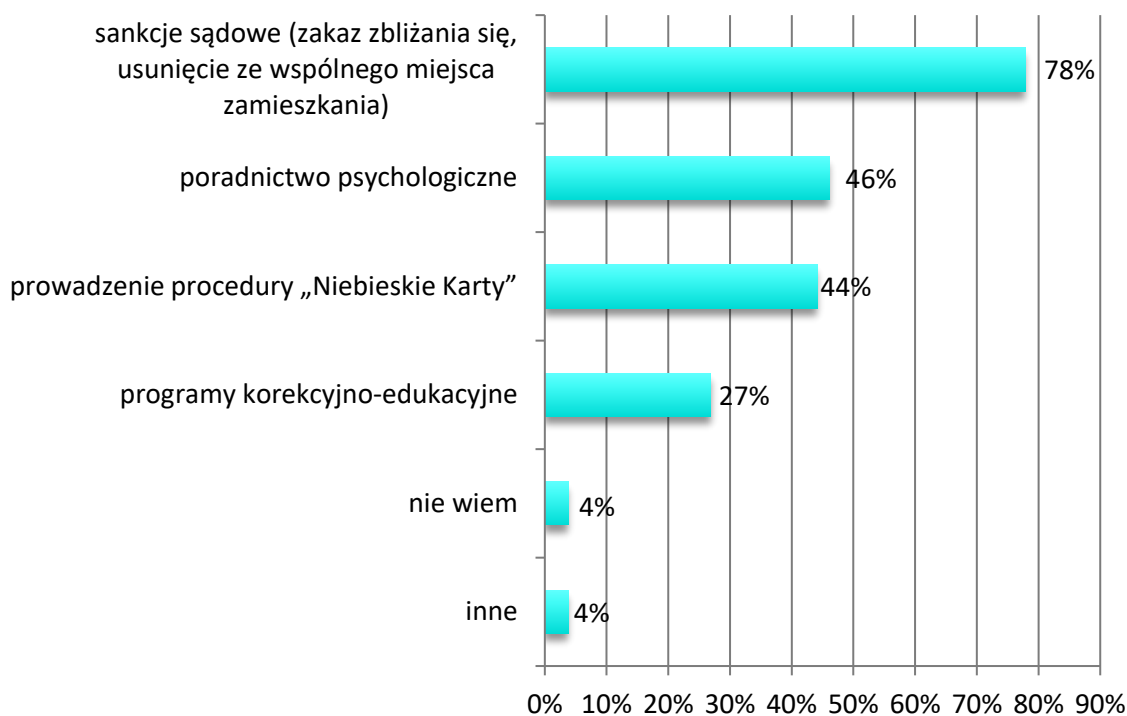

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W kwestii działań, które byłyby najskuteczniejsze wobec osób stosujących przemoc domową, największy odsetek badanych wskazał na sankcje sądowe (78%). Blisko co druga osoba stwierdziła, że najbardziej efektywnym działaniem byłoby poradnictwo psychologiczne (46%) oraz prowadzenie procedury „Niebieskie Karty” (44%). Średnio co czwarty respondent wskazał na udział w programach korekcyjno-edukacyjnych (27%). W innych odpowiedziach znalazły się: *poradnictwo prawne, kary finansowe, nakaz świadczenia prac społecznych, a także totalne odizolowanie przemocowej osoby, wdrożenie terapii psychologicznej dla każdego, tj. ofiary, agresora, codzienne odwiedziny rodziny przez pracownika socjalnego* (4%).

Wykres 15. Jakie działania według Pana/i byłyby najskuteczniejsze wobec osób stosujących przemoc domową? N=104

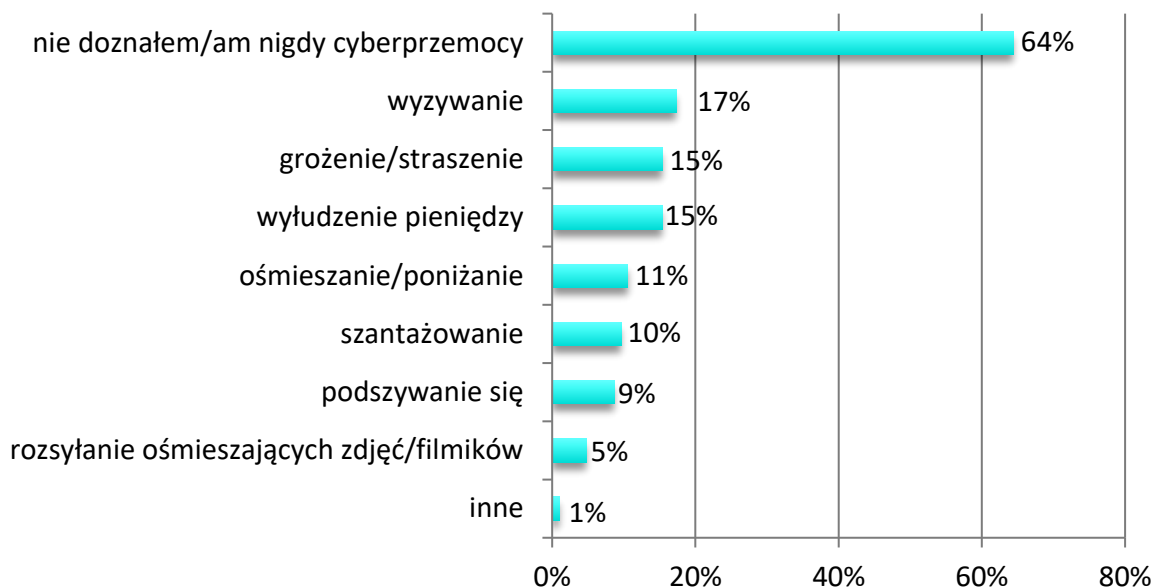
*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Aby ocenić skalę zjawiska cyberprzemocy wśród mieszkańców gminy Szydłowo, poprosiliśmy ankietowane osoby o udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy zdarzyło im się doświadczyć, którejś z niżej wymienionych form cyberprzemocy. Z deklaracji respondentów wynika, że problemu tego doznało 36% badanych, w tym: 17% wyzywania, po 15% grożenia/straszenia oraz wyłudzenia pieniędzy, 11% – ośmieszania/poniżania, 10% – szantażowania, 9% – podszywania się, natomiast 5% – rozsyłania ośmieszających

filmików/zdjęć. 1 badany wskazał na inne formy cyberprzemocy, gdzie przyznał, że doświadczył *otrzymywania nagich zdjęć, bez zgody na to* (1%).

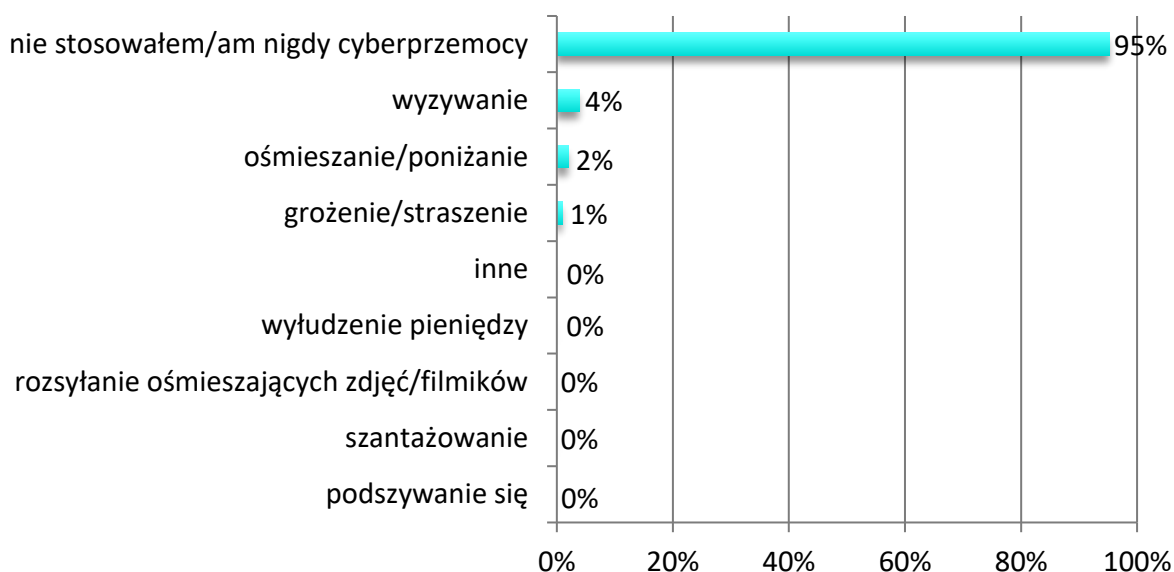
Wykres 16. Czy doznał/a Pan/i kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)? N=104

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Do stosowania cyberprzemocy przyznało się znacznie mniej respondentów – 5%, w tym 4% badanych wyzywania, 2% – ośmieszania i poniżania, natomiast 1% – grożenia i/lub straszenia.

Wykres 17. Czy stosował/a Pan/i kiedykolwiek, którąś z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)? N=104

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

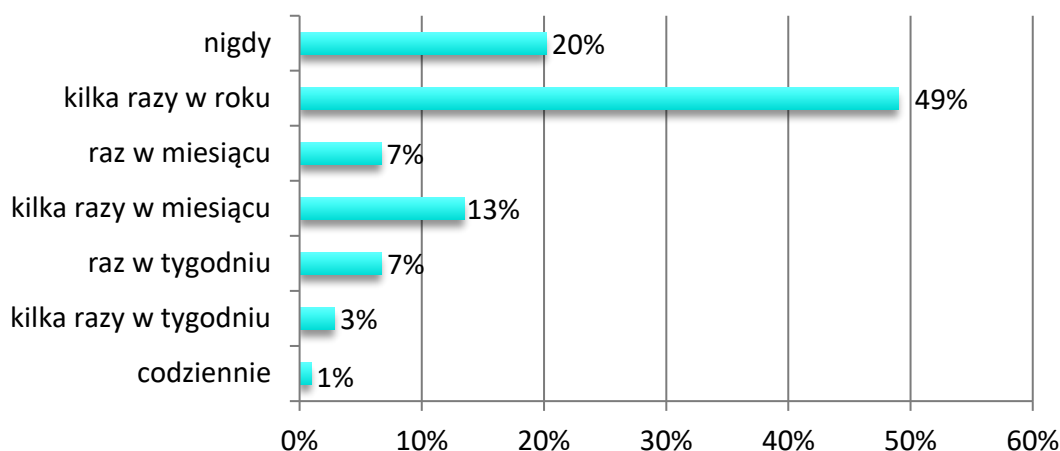

UZALEŻNIENIA OD SUBSTANCJI

Pierwsze pytanie dotyczące uzależnienia od alkoholu odnosiło się do częstotliwości jego spożywania. Możemy zauważyć, iż 3% sięga po alkohol kilka razy w tygodniu, 7% respondentów – raz w tygodniu, 13% – kilka razy w miesiącu, 7% – raz w miesiącu, natomiast 1% badanych spożywa alkohol codziennie. Abstynencję zadeklarował co piąty mieszkaniec (20%), z kolei średnio co drugi badany sięga po niego okazjonalnie, tj. kilka razy w roku (49%).

Wykres 18. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=104

W dalszej kolejności respondenci zostali poproszeni o udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy zdarzyło im się wykonywać obowiązki w pracy pod wpływem alkoholu. Na podstawie deklaracji badanych można stwierdzić, że większość mieszkańców nigdy nie pracowała w stanie nietrzeźwości (71 osób, tj. 91%). Do takiego zachowania przyznało się łącznie 3 badanych, wśród których 2 osoby stwierdziły, że taka sytuacja miała miejsce raz (3%), w przypadku 1 osoby dochodzi do tego sporadycznie (1%), natomiast 4 osoby nie pracują (5%). 5 osób pominęło to pytanie i nie udzieliło odpowiedzi.

Tabela 11. Czy zdarzyło się Panu/i wykonywać obowiązki w pracy pod wpływem alkoholu? N=78

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nigdy mi się to nie zdarzyło	91%	71
raz mi się to zdarzyło	3%	2
zdarza mi się to sporadycznie	1%	1
zdarza mi się to często	0%	0
nie pracuję	5%	4

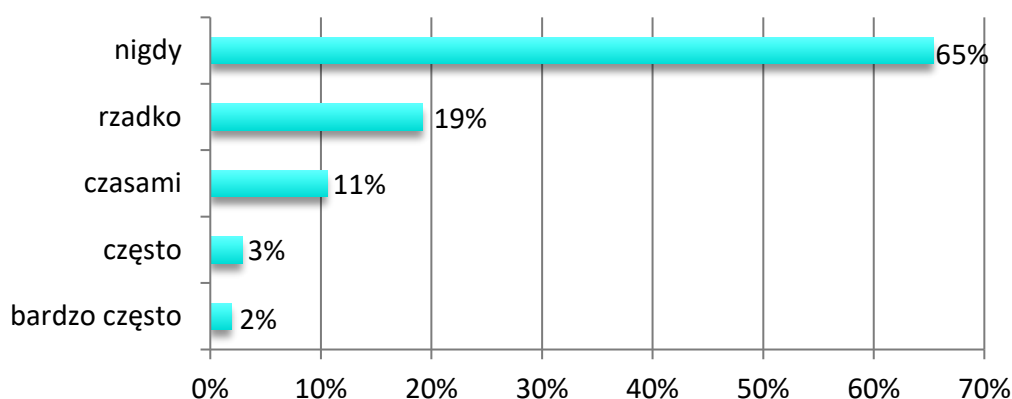
Kolejną analizowaną w Diagnostyce kwestią było prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu. Większość respondentów zadeklarowała, że nigdy nie kierowała pojazdem w stanie nietrzeźwości (70 osób, tj. 84%). Na uwagę zasługuje jednak fakt, że 2 osobom zdarzyło się to raz (2%), a 1 ankietowanemu zdarza się to sporadycznie (1%). 10 respondentów nie posiada prawa jazdy (12%).

Tabela 12. Czy zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem pod wpływem alkoholu? N=83

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nigdy mi się to nie zdarzyło	84%	70
raz mi się to zdarzyło	2%	2
zdarza mi się to sporadycznie	1%	1
zdarza mi się to często	0%	0
nie posiadam prawa jazdy	12%	10

Następnym etapem badania było sprawdzenie skali problemu prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu w Gminie. Jak wynika z zebranych danych 35% respondentów było świadkiem takiej sytuacji. 19% badanych wskazało na odpowiedź „rzadko”, 11% stwierdziło, że było tego świadkiem czasami, 3% – często, natomiast 2% – bardzo często.

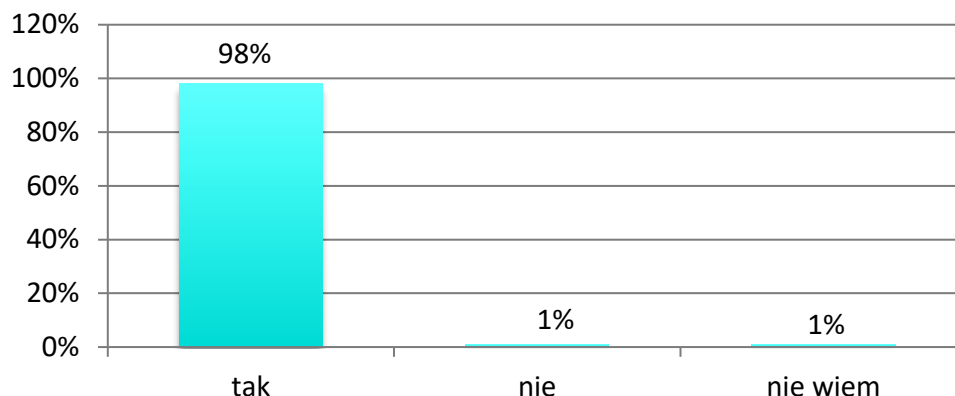
Wykres 19. Jak często w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i być świadkiem sytuacji w swojej miejscowości, kiedy ktoś prowadził pojazd pod wpływem alkoholu? N=104

W jednym z pytań poprosiliśmy ankietowanych o wyrażenie swojej opinii na temat wpływu spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży na rozwój dziecka. Zebrany materiał badawczy wykazał, że wśród nieznacznej części mieszkańców Gminy, występuje brak świadomości w tym zakresie. Odpowiedź „nie wiem” oraz „nie” zaznaczyło tylko po 1% badanych, jednakże większość stwierdziła, że ma on wpływ (98%).

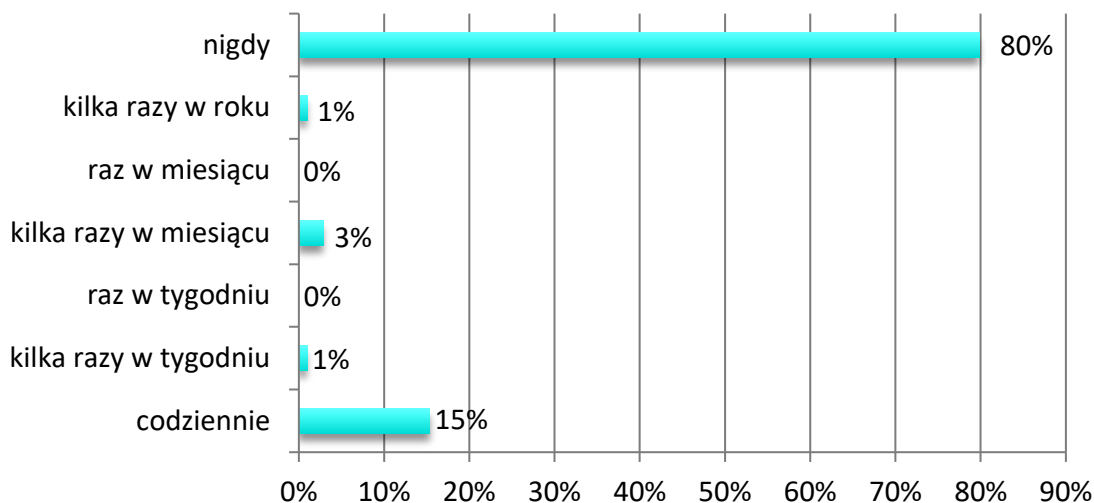

Wykres 20. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma wpływ na rozwój dziecka? N=104

Trzeci z analizowanych w Diagnozie obszarów, miał na celu zweryfikowanie skali palenia papierosów przez dorosłych mieszkańców gminy Szydłowo. Spośród wszystkich badanych osób, papierosy pali 20%, przy czym po 1% sięga po nie kilka razy w roku oraz kilka razy w tygodniu, 3% – kilka razy w miesiącu, natomiast 15% – codziennie.

Wykres 21. Jak często pali Pan/i papierosy (wyroby tytoniowe, z pominięciem e-papierosów)? N=104

Poniższa tabela prezentuje rozkład odpowiedzi mieszkańców na pytanie o próby rzucenia przez nich palenia. Z zebranych danych wynika, że zerwać z nałogiem próbowało 13 osób, wśród których 3 badanych podjęło taką próbę jednokrotnie (16%), natomiast 10 osób próbowało wiele razy (53%). 3 palących respondentów nigdy nie próbowało rzucić palenia (16%), a 2 badanych nie próbowało zerwać z nałogiem, gdyż palą okazjonalnie (11%). 3 badanych nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

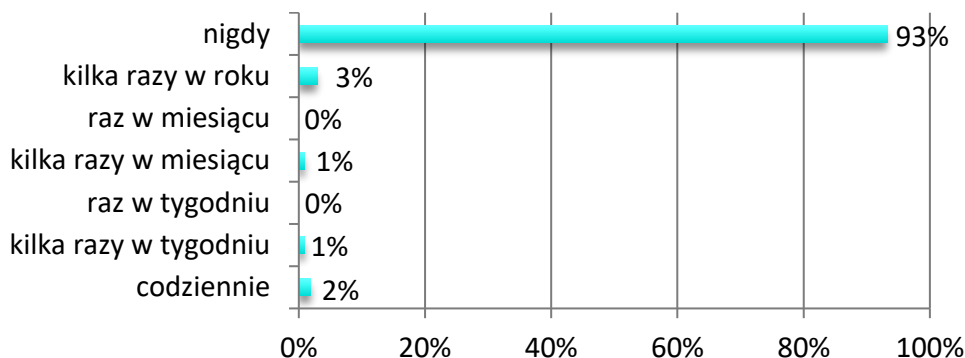

Tabela 13. Czy próbował/a Pan/i kiedykolwiek rzucić palenie? N=19

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nigdy nie próbowałem/am	16%	3
nie próbowałem/am, bo palę okazjonalnie	11%	2
nie, ale zamierzam spróbować	5%	1
tak, raz, ale nie udało mi się	16%	3
tak, wiele razy, ale nie udało mi się	53%	10

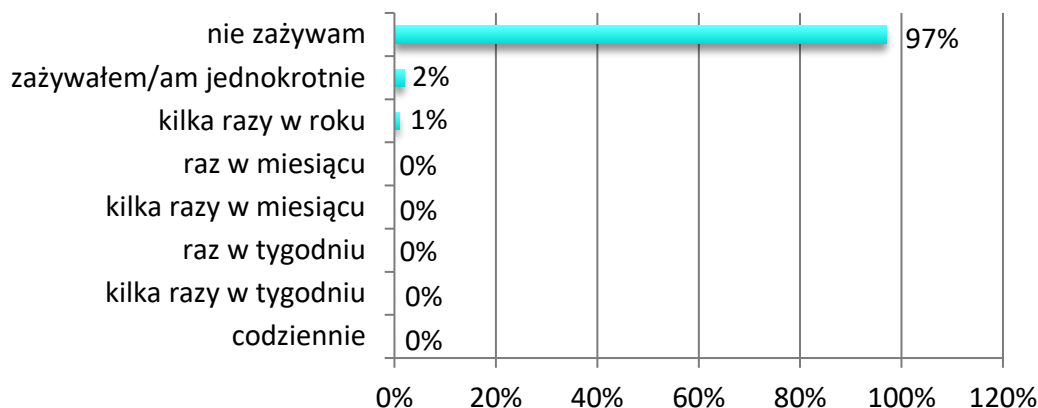
Kolejne pytanie zadane respondentom dotyczyło palenia elektronicznych papierosów. Zebrany materiał badawczy wykazał, że e-papierosy pali 7% respondentów, z czego po 1% badanych – kilka razy w miesiącu oraz kilka razy w tygodniu, 3% – kilka razy w roku, z kolei 2% respondentów – codziennie.

Wykres 22. Jak często pali Pan/i e-papierosy? N=104

Następnym etapem badania było zidentyfikowanie skali zażywania środków psychoaktywnych innych niż alkohol, przez dorosłych mieszkańców Gminy. Sięgnięcie po tego typu substancje zadeklarowało 3% badanych, wśród których 2% zażywało je jednokrotnie, a 1% – kilka razy w roku.

Wykres 23. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzania)? N=104

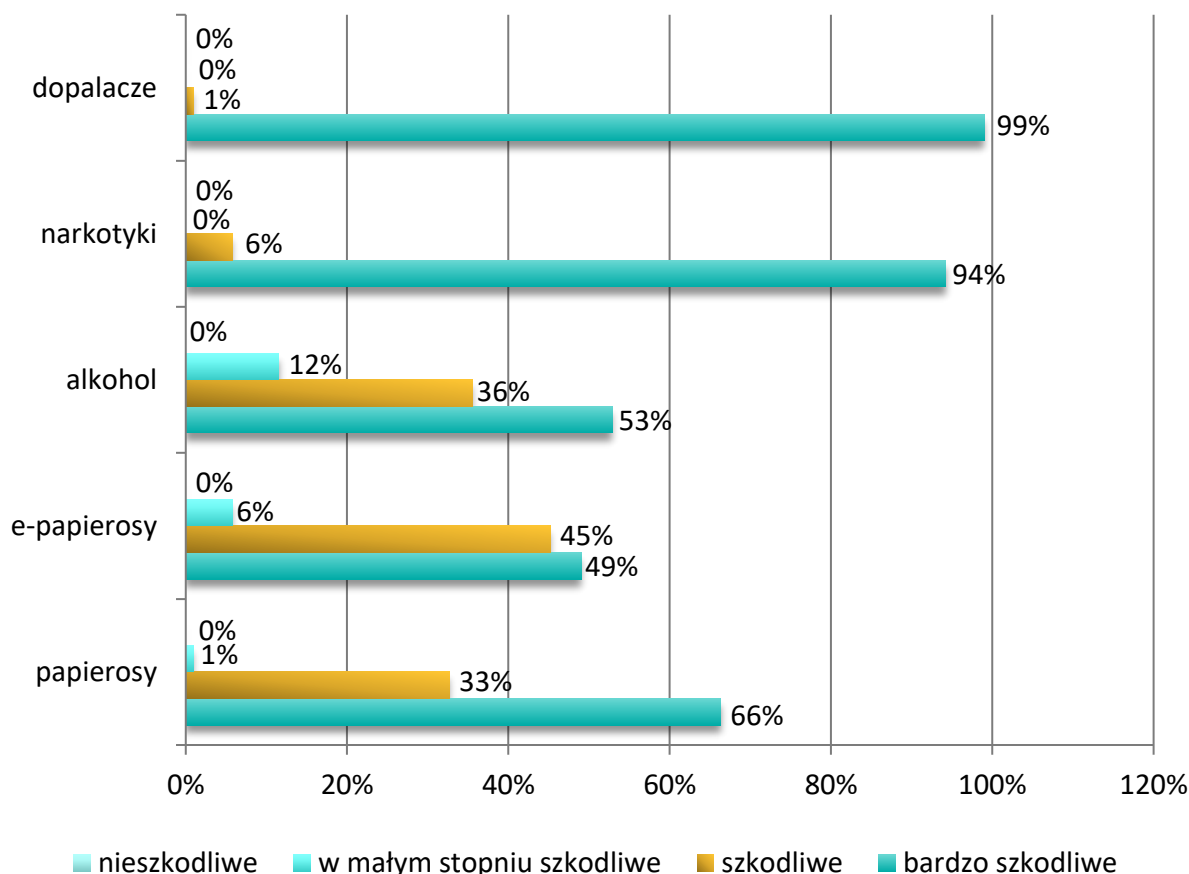

Opinia respondentów dotycząca szkodliwości dla zdrowia dopalaczy, narkotyków, alkoholu, e-papierosów i papierosów przedstawia się następująco:

- szkodliwość dopalaczy i narkotyków dostrzega 100% respondentów,
- ze szkodliwości alkoholu zdają sobie sprawę 89%, z kolei brak świadomości na temat negatywnych konsekwencji zdrowotnych ma 12%;
- w przypadku e-papierosów świadomość o ich szkodliwości posiada 94%, z kolei 6% badanych nie zdaje sobie sprawy z ich szkodliwości;
- szkodliwość papierosów dostrzega 99% ankietowanych, z kolei 1% badanych uważa, że są one w niewielkim stopniu szkodliwe.

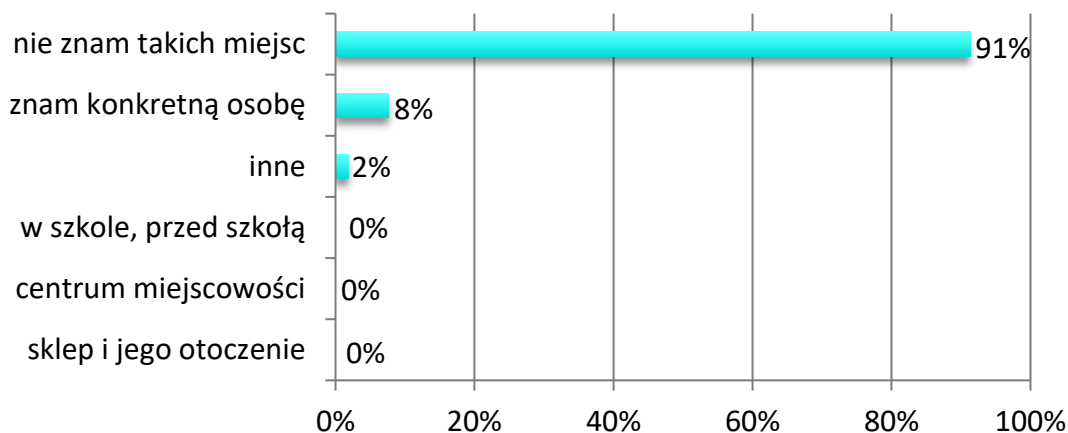
Wykres 24. Jak ocenia Pan/i szkodliwość poniższych substancji dla zdrowia? N=104

Respondentom zostało również zadane pytanie o znajomość konkretnych miejsc na terenie swojej miejscowości, gdzie można pozyskać narkotyki lub dopalacze. Znajomość takich miejsc zadeklarowało 9% badanych, przy czym 8% wskazało znajomość konkretnej osoby, z kolei 2% odpowiedzi padło na inne miejsca, gdzie stwierdzono: *słyszysz się o dilerach, z którymi nie radzi sobie Policja oraz domy prywatne wiem z opowieści.*

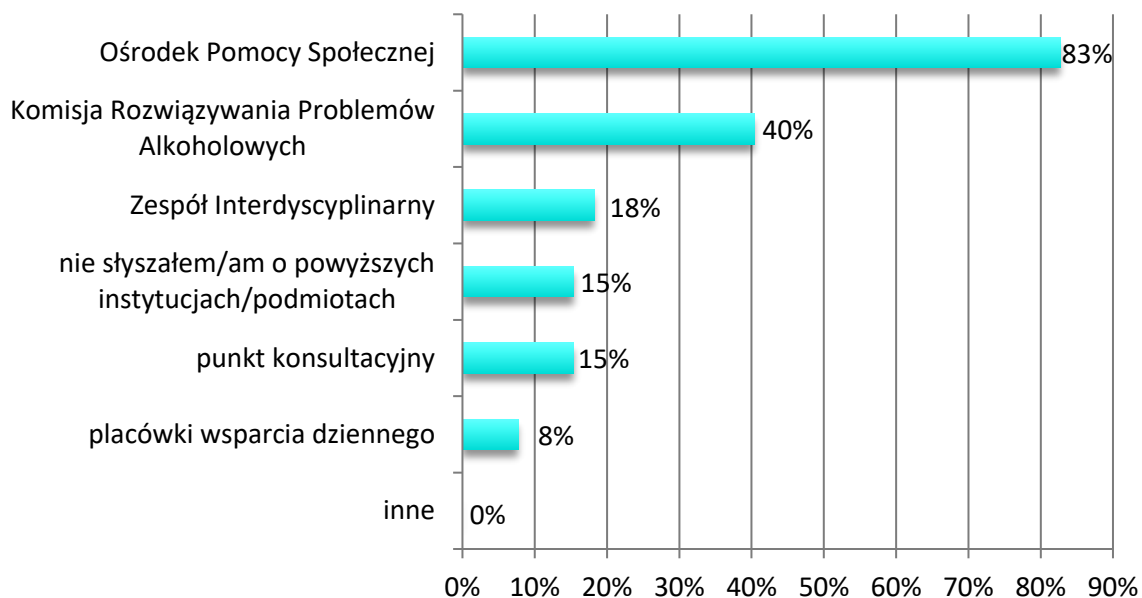
Wykres 25. Czy zna Pan/i miejsca w swojej miejscowości, gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze? N=104

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W pierwszym pytaniu bloku tematycznego dotyczącego działań profilaktycznych, zostało zadane pytanie o znajomość instytucji/placówek funkcjonujących na terenie Gminy. Jak wynika z prezentowanych danych, najwięcej badanych słyszało o Ośrodku Pomocy Społecznej (83%). 40% badanych deklaruje znajomość Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 18% wskazało na Zespół Interdyscyplinarny, 15% ankietowanych zaznaczyło punkt konsultacyjny, z kolei 8% wyróżniło placówki wsparcia dziennego. 15% respondentów nie słyszało o powyższych instytucjach/podmiotach.

Wykres 26. O jakich instytucjach/placówkach funkcjonujących na terenie Gminy Pan/i słyszał/a? N=104

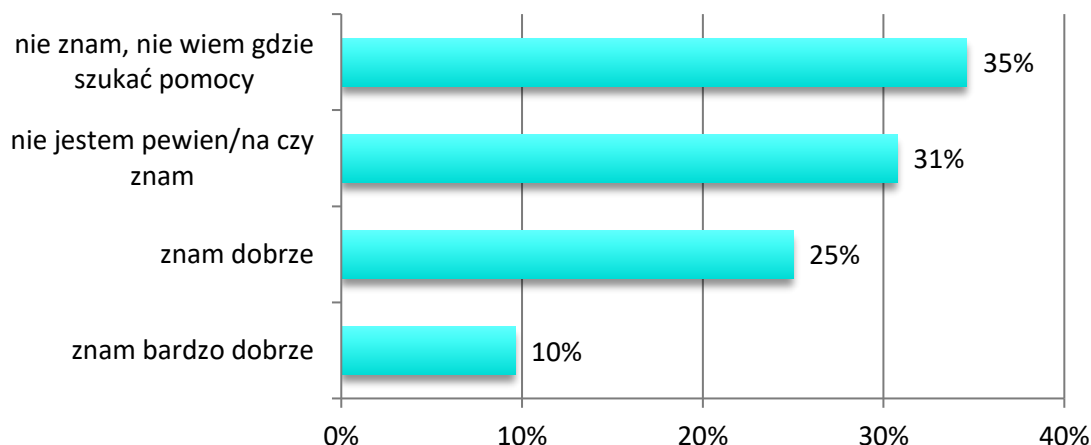

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W kwestii znajomości danych kontaktowych do instytucji, gdzie można się zgłosić w razie problemów, wyniki kształtują się na zróżnicowanym poziomie. Co trzeci mieszkaniec biorący udział w badaniu nie jest pewny, czy zna takie dane kontaktowe (31%), co czwarty zna dobrze tego typu dane (25%), a 10% zna je bardzo dobrze. Aż 35% badanych stwierdziło, że nie zna danych do miejsc, w których można uzyskać pomoc i nie wie gdzie szukać pomocy.

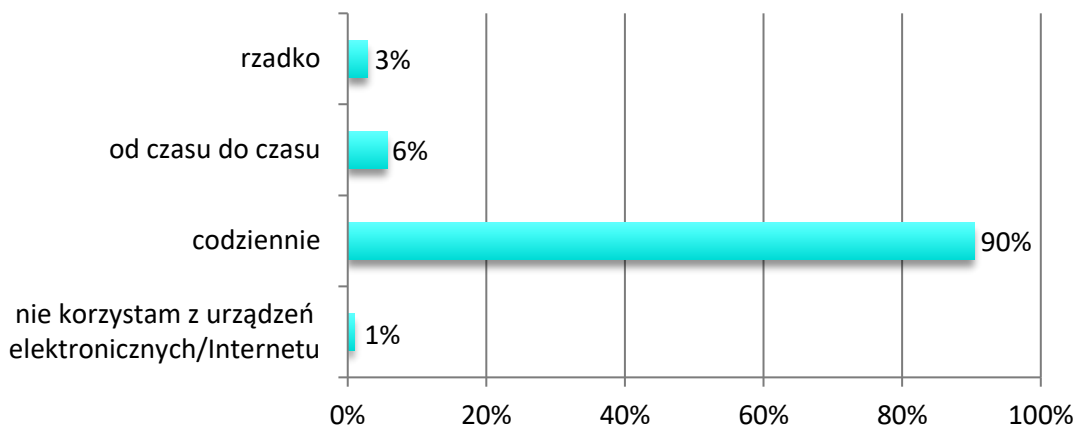
Wykres 27. Czy zna Pan/i dane kontaktowe do instytucji pomocowych, gdzie można się zgłosić w razie problemów? N=104

UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

Kolejny blok pytań miał na celu sprawdzenie w jaki sposób oraz jak często mieszkańcy gminy Szydłowo korzystają z urządzeń elektronicznych. Zebrany materiał badawczy wykazał, iż swój czas poświęcają na to niemal wszyscy dorośli mieszkańcy. 90% badanych robi to codziennie, 6% – od czasu do czasu, 3% – rzadko, natomiast tylko 1% respondentów zadeklarował, że nie korzysta z tego rodzaju urządzeń w ogóle.

Wykres 28. Jak często korzysta Pan/i z poniższych urządzeń elektronicznych i Internetu (komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier)? N=104

Zadaliśmy respondentom pytanie również o to, ile czasu w ciągu dnia spędzają na korzystaniu z urządzeń elektronicznych. Najwięcej osób poświęca na to powyżej 1 godziny do 3 godzin (39 osób, tj. 39%) oraz do 1 godziny (35 osób, tj. 35%). 16 osób wskazało na powyżej 3 godzin do 5 godzin (16%), a 5 respondentów na powyżej 5 godzin do 7 godzin (5%). 6 respondentów poświęca na to duże ilości czasu, czyli powyżej 7 godzin (6%). 2 badanych pominęło to pytanie i nie udzieliło odpowiedzi.

Tabela 14. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=101

Odpowiedź	%	Liczba odp.
do 1 godziny	35%	35
powyżej 1 godziny do 3 godzin	39%	39
powyżej 3 godzin do 5 godzin	16%	16
powyżej 5 godzin do 7 godzin	5%	5
powyżej 7 godzin	6%	6

W dalszej kolejności mieszkańcy mieli odpowiedzieć na pytanie, czy zdarza się im korzystać z urządzeń elektronicznych/Internetu dłużej niż wstępnie zakładali. Twierdząco odpowiedziało 96 osób (93%), w tym: 6 osobom zdarza się to bardzo często (6%), 24 badanych – często (23%), 31 respondentom – czasami (30%), a 35 osobom – rzadko (34%).

Tabela 15. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych/Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładał/a? N=103

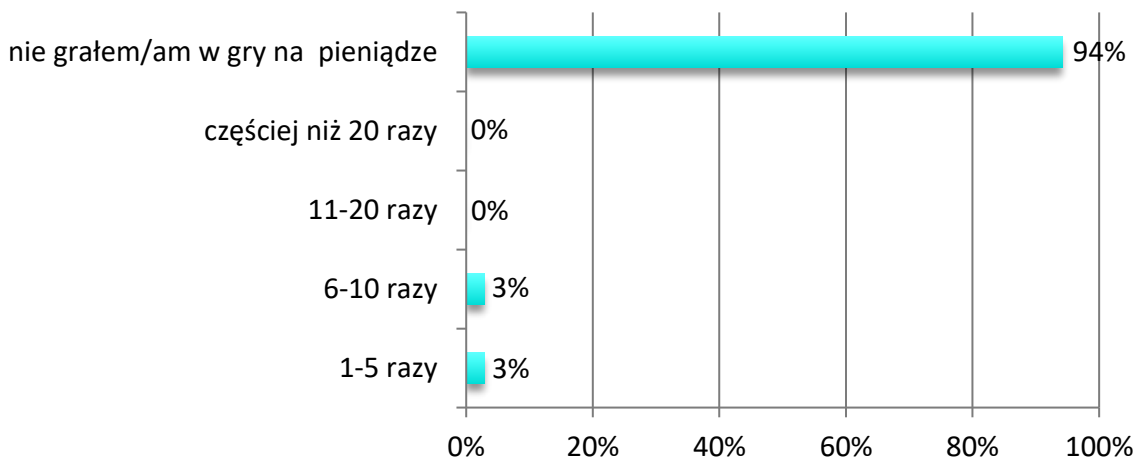
Odpowiedź	%	Liczba odp.
bardzo często	6%	6
często	23%	24
czasami	30%	31
rzadko	34%	35
nigdy	7%	7

W celu określenia skali podejmowania zachowań hazardowych przez dorosłych mieszkańców Gminy, respondenci zostali poproszeni o udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy grali w gry na pieniądze w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Zebrany materiał badawczy wykazał, że styczność z takimi grami miało 6% dorosłych mieszkańców gminy Szydłowo, wśród których po 3% wskazało, że grało w nie 1-5 razy oraz 6-10 razy.

Wykres 29. Jak często Pan/i grał/a lub obstawiał/a gry na pieniądze w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=104

W kolejnym pytaniu osoby grające w gry na pieniądze miały odpowiedzieć, czy zdarzyło im się kiedykolwiek przeznaczyć na nie większą kwotę pieniężną niż wstępnie zakładali. Do takiego zachowania przyznała się połowa respondentów (3 osoby, tj. 50%), z kolei 2 badanych udzieliło odpowiedzi przeczącej (33%). 1 ankietowany udzielił odpowiedzi „nie wiem” (17%).

Tabela 16. Czy zdarzyło się Panu/i kiedykolwiek przeznaczyć na gry na pieniądze większą kwotę pieniężną niż wstępnie Pan/i zakładali/a? N=6

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak	50%	3
nie	33%	2
nie wiem	17%	1
nie przewiduję określonej kwoty	0%	0

Zebrany materiał badawczy wykazał, że w opinii co drugiego ankietowanego, nadmierne korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu wśród dorosłych mieszkańców stanowi problem (51%). Zdaniem aż 90% badanych problem ten występuje wśród dzieci i młodzieży.

Tabela 17. Czy Pana/i zdaniem nadmierne korzystanie z urządzeń elektronicznych/ Internetu stanowi w Gminie znaczny problem wśród: N=104

wyszczególnienie	tak	nie
dorosłych mieszkańców	51%	49%
dzieci i młodzieży	90%	10%

W pytaniu dotyczącym innych uzależnień natury behawioralnej, a tym samym ostatnim pytaniu kwestionariusza, badani mieli ustosunkować się do kilku stwierdzeń.

Z poniższej tabeli wynika, że:

- 46% badanych podejmuje się dobrowolnie pracy dodatkowej (nadgodzin),
- 47% respondentów nawet, gdy jest w domu to myśli o pracy,
- 77% ankietowanym zdarza się kupić więcej rzeczy niż początkowo przewidywali,
- 15% badanych zdarza się kupić rzeczy, które przekraczają ich możliwości finansowe,
- 40% osób kupuje nowe rzeczy, kiedy czują się samotni lub smutni, aby poprawić swój nastrój,
- 18% ankietowanych deklaruje, że robienie zakupów jest częstą przyczyną ich konfliktów z najbliższymi osobami,
- 46% osób „zajada” stres i intensywne emocje,
- 47% badanych kontroluje swoją wagę przez intensywne ćwiczenia i restrykcyjną dietę.

Tabela 18. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń zaznaczając X w odpowiednim miejscu. N=104

wyszczególnienie	TAK	NIE
Podejmuję się dobrowolnej pracy dodatkowej (nadgodziny)	46%	54%
Nawet gdy jestem w domu, myślę o pracy	47%	53%
Zdarza mi się kupić więcej rzeczy niż początkowo przewidywałem/am	77%	23%
Zdarza mi się kupić rzeczy, które przekraczają moje możliwości finansowe	15%	85%
Kupuję nowe rzeczy, kiedy czuje się samotny/a lub smutny/a, aby poprawić swój nastrój	40%	60%
Robienie zakupów jest częstą przyczyną moich konfliktów z najbliższymi osobami	18%	82%
„Zajadam” stres i intensywne emocje.	46%	54%
Kontroluję swoją wagę przez intensywne ćwiczenia i restrykcyjną dietę	47%	53%

UCZNIOWIE

W niniejszym rozdziale przedstawiony został problem uzależnień i przemocy z perspektywy dzieci i młodzieży. Pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety, miały na celu oszacowanie występujących wśród uczniów problemów związanych z:

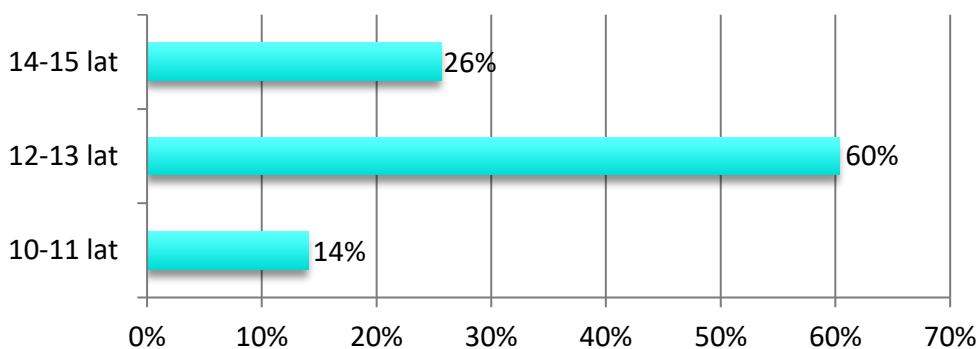
- spożywaniem alkoholu,
- zażywaniem narkotyków,
- sięganiem po papierosy i e-papierosy,
- przemocą domową, rówieśniczą oraz cyberprzemocą,
- uzależnieniami behawioralnymi,
- zdrowym odżywianiem,
- zdrowiem psychicznym,
- działaniami profilaktycznymi.

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

Uczniowie ze szkół znajdujących się na terenie gminy Szydłowo wypełnili 119 kwestionariuszy ankiet. W badaniu diagnozującym problemy społeczne, niewielką przewagę miały dziewczynki – stanowiły one 55% ogółu. Chłopcy wypełnili 45% kwestionariuszy.

Wśród uczniów biorących udział w badaniu, ponad połowę kwestionariuszy ankiet wypełnili respondenci mający 12-13 lat – 60%. Znacznie mniejszy odsetek respondentów zadeklarował wiek mieszczący się w przedziale 14-15 lat (26%), z kolei 14% badanych miało wówczas 10-11 lat.

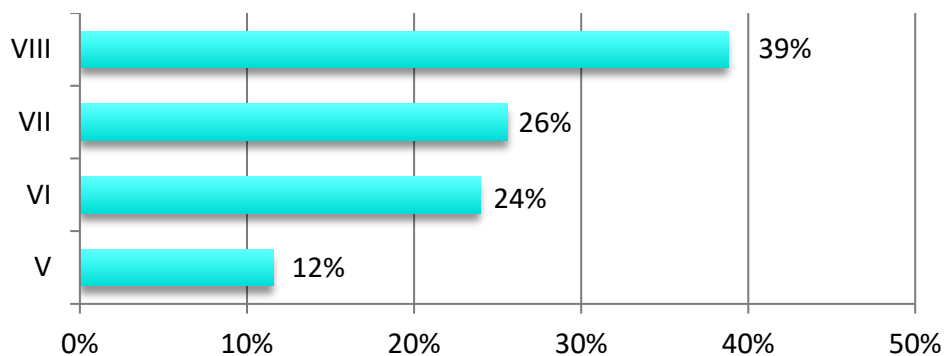
Wykres 30. Wiek: N=119

Poniższy wykres prezentuje strukturę badanej próby w podziale na przynależność do danej klasy. Dostrzegalne jest zróżnicowanie pod tym względem. Najwięcej, bo 39% osób biorących udział w badaniu uczęszczało do VIII klasy szkoły podstawowej, 26% do klasy VII, 24% wskazało na klasę VI, z kolei 12% to uczniowie V klasy.

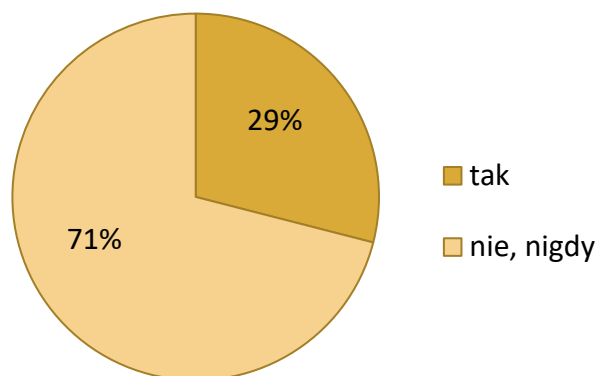
Wykres 31. Klasa: N=119

PROBLEM PRZEMOCY

Kolejne pytanie zadane respondentom miało na celu oszacowanie skali problemu przemocy wśród dzieci i młodzieży z terenu Gminy. Uczniów spytano o to, czy zdarzyło im się kiedykolwiek doświadczyć przemocy. Twierdzącej odpowiedzi udzielił średnio co czwarty badany (29%).

Wykres 32. Czy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy? N=119

W celu pogłębionej analizy określono również to, jakie osoby stosowały przemoc wobec uczniów. Na podstawie udzielonych odpowiedzi można stwierdzić, że ankietowani najczęściej doświadczali przemocy ze strony rówieśników – przyznali to niemal wszyscy badani (32 osoby, tj. 94%). W dalszej kolejności młodzi respondenci wskazywali na inne, bliżej nieokreślone osoby (25 osób, tj. 74%) oraz rodzzeństwo (13 osób, tj. 38%). Doświadczenie przemocy ze strony rodziców zadeklarowało łącznie 6 uczniów, przy czym 4 osoby wskazały na tatę (12%), natomiast 2 osoby na mamę (6%).

Tabela 19. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=34

Odpowiedź	%	Liczba odp.
rówieśnicy	94%	32
inne osoby	74%	25
rodzeństwo	38%	13
tata	12%	4
mama	6%	2

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Poniższa tabela przedstawia odpowiedzi uczniów na pytanie o rodzaje doznawanej przemocy. Można zauważyć, że:

- przemocy psychicznej doświadczyło 28 uczniów (82%),
- przemocy fizycznej doznało 11 uczniów (32%),
- przemocy seksualnej doświadczyło 2 respondentów (6%),
- zaniedbania doznało 2 ankietowanych (6%).

Tabela 20. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=34

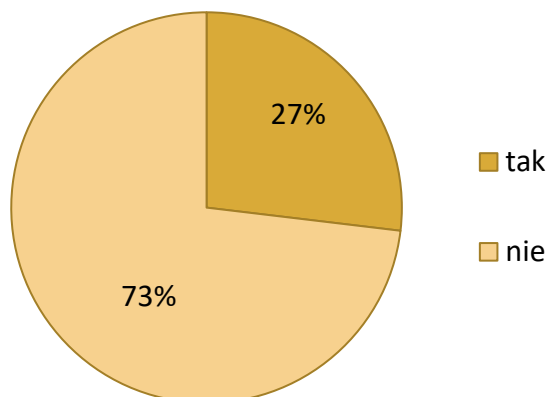
Odpowiedź	%	Liczba odp.
ktoś mnie przezywał, groził mi, upokarzał, straszył, wyśmiewał itp.	82%	28
ktoś mnie bił, kopał, szarpał, dusił, popychał, spoliczkował itp.	32%	11
ktoś mnie dotykał w miejsca, w które sobie tego nie życzyłem/am, ktoś mówił o moim ciele w sposób który mnie zawstydział itp.	6%	2
nie miałem/am zapewnionej opieki kiedy byłem/am chory/a, wsparcia i pomocy od rodziców/opiekunów kiedy miałem/am problemy, dostawałem/am zbyt mało jedzenia dlatego przez dłuższy czas byłem/am głodny/a itp.	6%	2

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W kolejnym pytaniu uczniowie zostali poproszeni o określenie, czy kiedykolwiek w życiu doszło do sytuacji, w której to oni zastosowali przemoc wobec innych osób. Zastosowanie kiedykolwiek przemocy zadeklarował średnio co czwarty badany uczeń, tj. 27%.

Wykres 33. Czy kiedykolwiek doszło do sytuacji w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=119

Badani uczniowie w dalszej kolejności zostali zapytani o rodzaj przemocy, jaką zastosowali. Można zauważyć, iż: przemoc psychiczną zastosowało 18 uczniów (56%), fizyczną 10 osób (38%), natomiast przemoc seksualną 1 badany (4%). 6 osób nie udzieliło odpowiedzi na to badanie.

Tabela 21. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? N=26

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przeżywałeś/aś kogoś, groziłeś/aś komuś, upokarzałeś/aś kogoś, straszyłeś/aś, wyśmiewałeś/aś itp.	56%	18
biłeś/aś kogoś, kopałeś/aś, szarpałeś/aś, dusiłeś/aś, popychałeś/aś, spoliczkowałeś/aś itp.	38%	10
dotykałeś/aś kogoś w miejsca, w które ta osoba tego sobie nie życzyła, mówiłeś/aś o czymś ciele w sposób który go zawstydział itp.	4%	1

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W dalszej kolejności analizie poddane zostały odpowiedzi uczniów na pytanie o to, wobec kogo zdarzyło im się stosować przemoc. 13 ankietowanych przyznało się do użycia jej wobec rówieśników (46%), 10 osób stosowało przemoc wobec rodzeństwa (36%), z kolei 9 uczniów zastosowało przemoc wobec innych osób, gdzie wymieniono: *kolegów/koleżanki dla zabawy oraz użycie przemocy w samoobronie, wobec osób nękających respondenta* (32%). 4 osoby pominęły to pytanie.

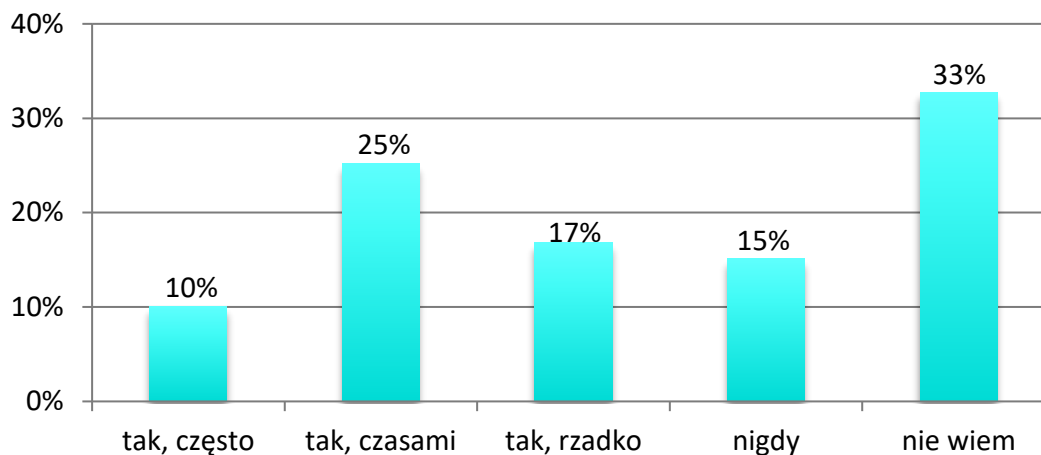
Tabela 22. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=28

Odpowiedź	%	Liczba odp.
wobec rówieśników	46%	13
wobec rodzeństwa	36%	10
wobec innych osób	32%	9
wobec rodziców	0%	0

Obraz jaki wyłania się z badania to ponad połowa uczniów deklarujących występowanie w swojej szkole przemocy – przyznało to 52% respondentów. Z udzielonych przez 17% uczniów odpowiedzi wynika, że zdarzenia takie w ich szkole mają miejsce rzadko, 25% przyznało, że zdarzają się czasami, a zdaniem 10% – często.

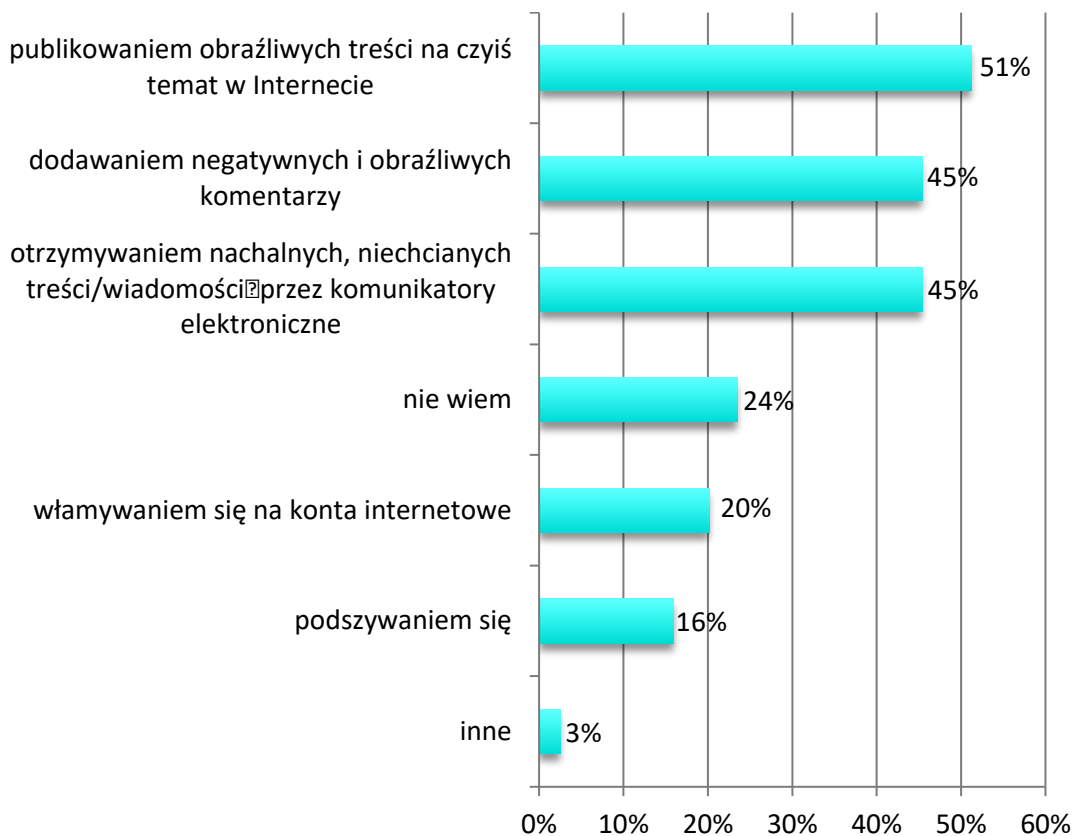
Wykres 34. Czy w Twojej szkole występuje problem przemocy między uczniami? N=119

Kolejne pytanie zadane uczniom odnosiło się do problemu cyberprzemocy i miało na celu zweryfikowanie, czy uczniowie mają wiedzę, czym to zjawisko jest. Uzyskany w procesie badawczym materiał pokazał, że część młodych mieszkańców nie ma na ten temat świadomości – odpowiedź „nie wiem” zaznaczyło 24% uczniów. Na publikowanie obraźliwych treści na czyjś temat w Internecie wskazało 51% badanych, na dodawanie negatywnych i obraźliwych komentarzy oraz otrzymywanie nachalnych, niechcianych treści/wiadomości przez komunikatory elektroniczne – po 45%. Najmniej badanych zaznaczyło odpowiedź „podszywanie się” (16%) oraz włamywanie się na konta internetowe (20%).

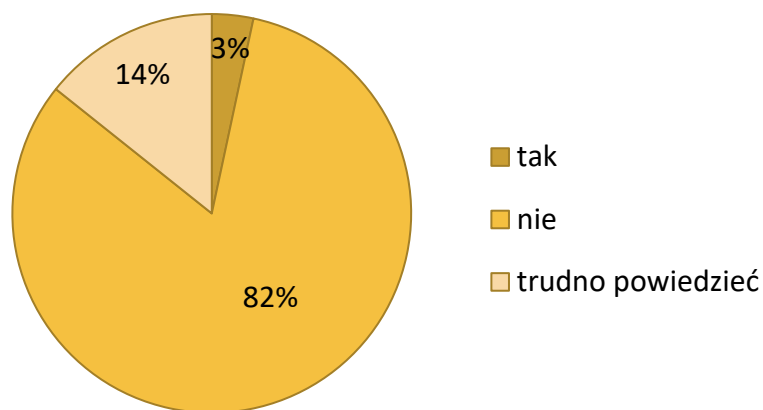
Wykres 35. Czym według Ciebie jest cyberprzemoc? N=119

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Aby ocenić skalę zjawiska cyberprzemocy wśród dzieci i młodzieży z gminy Szydłowo, poprosiliśmy ankietowane osoby o udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy zdarzyło im się w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie doświadczyć tego problemu. Z deklaracji uczniów wynika, że problemu tego doznało 3% badanych, z kolei 14% miało trudność w określeniu czy doświadczyło tego problemu.

Wykres 36. Czy doznałeś/aś w przeciągu ostatnich 12 miesięcy cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)? N=119

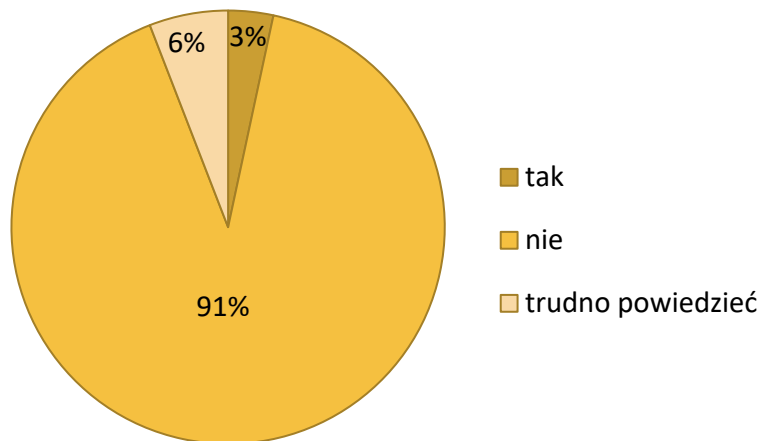

W przypadku stosowania cyberprzemocy, 3% uczniów przyznało się do jej zastosowania w przeciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie, natomiast 6% ankietowanych miało trudność w udzieleniu jednoznacznej odpowiedzi na ten temat.

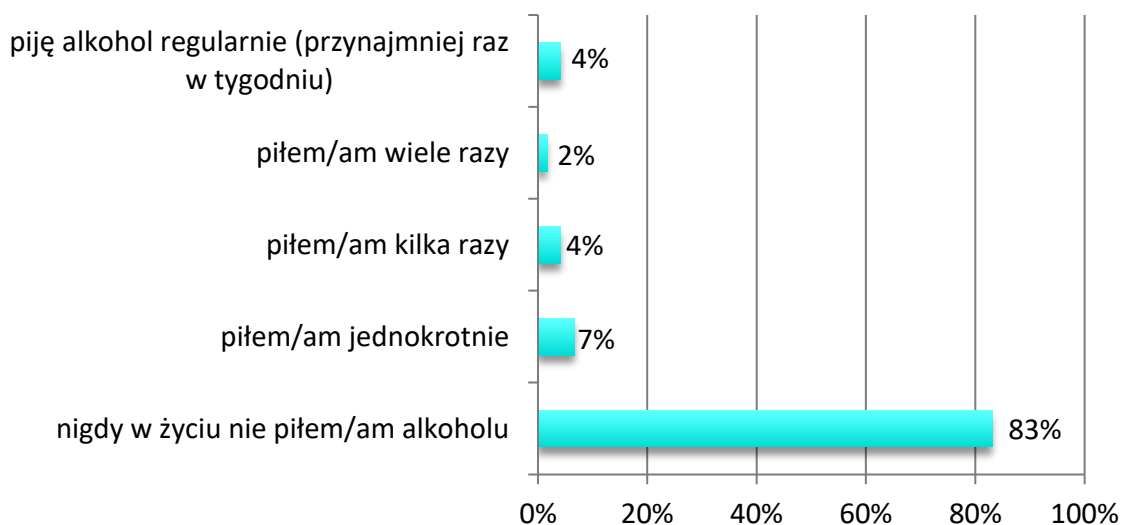
Wykres 37. Czy stosowałeś/aś w przeciągu ostatnich 12 miesięcy cyberprzemoc (czyli przemoc w Internecie)? N=119

PROBLEM ALKOHOLOWY

Kolejne pytanie skierowane do uczniów, odnosiło się do częstotliwości spożywania przez nich alkoholu. Zebrany materiał badawczy wykazał, że kontakt z nim miało 17% badanych młodych mieszkańców. W grupie osób, które zadeklarowały sięgnięcie po alkohol 7% spożywało go jednokrotnie, kilka razy w życiu – 4%, natomiast wiele razy – 2%. Niepokojący jest fakt, że część badanych stanowią uczniowie, którzy sięgają po alkohol regularnie, czyli przynajmniej raz w tygodniu (4%).

Wykres 38. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=119

W ramach badań uzyskano również informacje o sposobie otrzymania alkoholu przez uczniów po raz pierwszy. Na podstawie deklaracji badanych można stwierdzić, że ankietowani najczęściej nie pamiętają okoliczności jego zdobycia (7 osób, tj. 39%) oraz zostali przez kogoś poczęstowani (4 osoby, tj. 22%). Po 2 respondentów kupiło sobie samodzielnie, poprosiło kogoś o kupno oraz otrzymało do spróbowania od rodziców (po 11%), z kolei 1 uczeń wskazał na otrzymanie od starszych kolegów (6%). 2 ankietowanych pominęło to pytanie.

Tabela 23. W jaki sposób otrzymałeś/aś – zdobyłeś/aś alkohol po raz pierwszy? N=18

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie pamiętam	39%	7
ktoś mnie poczęstował	22%	4
kupiłem/am sobie sam/a	11%	2
poprosiłem/am kogoś o kupno	11%	2
rodzice dali mi spróbować	11%	2
dostałem/am od starszych kolegów	6%	1
podkradłem/am rodzicom	0%	0
inne	0%	0

Uczniowie, którzy spożywali alkohol zostali poproszeni o określenie w jakim wieku pierwszy raz po niego sięgnęli. Odpowiedzi respondentów są następujące: 8 osób wskazało na 14-15 lat (44%), wiek 7 uczniów mieścił się w przedziale 10-13 lat (39%), natomiast 3 respondentów miało wówczas mniej niż 10 lat (17%). 2 badanych pominęło to pytanie i nie udzieliło żadnej odpowiedzi.

Tabela 24. W jakim wieku pierwszy raz spożyłeś/aś alkohol? N=18

Odpowiedź	%	Liczba odp.
mniej niż 10 lat	17%	3
10-13 lat	39%	7
14-15 lat	44%	8

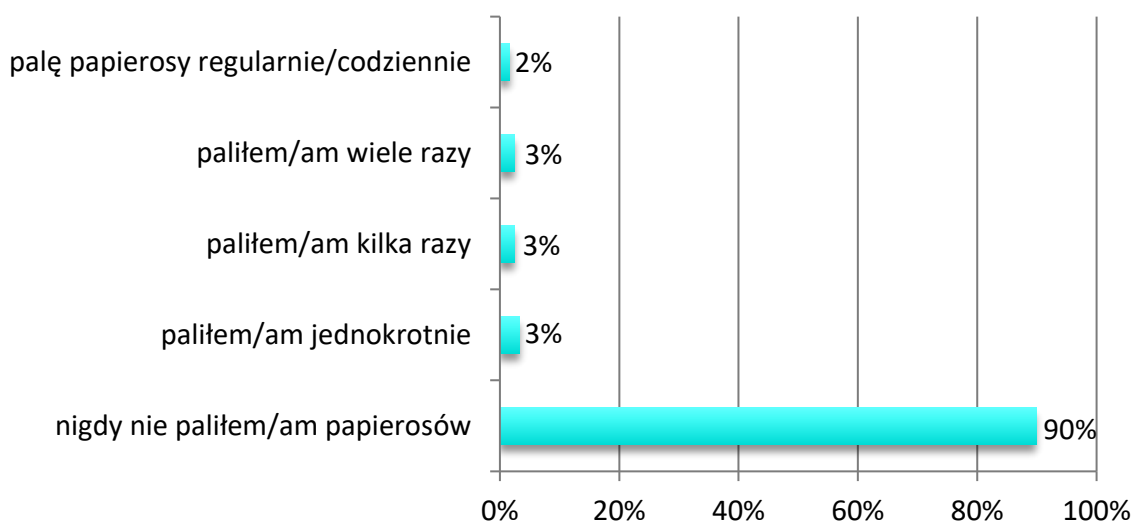
Kolejne pytanie zadane uczniom ze szkół znajdujących się na terenie gminy Szydłowo, odnosiło się do częstotliwości spożycia alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie. Ponad połowa badanych uczniów nie piła alkoholu w tym okresie (10 osób, tj. 56%). Wśród osób, które sięgnęły wtedy po alkohol 5 badanych spożywało go 1-2 razy (28%), 2 respondentów przyznało, że sięgało po niego 3-4 razy (11%), natomiast 1 osoba spożywała go więcej niż 7 razy w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem (6%). 2 uczniów nie odpowiedziało na to pytanie.

Tabela 25. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=18

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie piłem/am alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni	56%	10
1 – 2 razy	28%	5
3 – 4 razy	11%	2
5 – 7 razy	0%	0
więcej niż 7 razy	6%	1

PROBLEM NIKOTYNOWY

W dalszej kolejności badaniu poddana została częstotliwość sięgania przez uczniów po papierosy. Z deklaracji respondentów wynika, że kontakt z nimi miało 11% ankietowanych, w tym po 3% badanych sięgnęło po nie jednokrotnie, kilka razy oraz wiele razy, natomiast 2% pali je regularnie/codziennie.

Wykres 39. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się palić papierosy (wyroby tytoniowe, z pominięciem e-papierosów)? N=119

W ramach badań uzyskano również informacje odnośnie do częstotliwości palenia papierosów przez uczniów w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie. Spośród wszystkich respondentów, którzy zadeklarowali, że palili papierosy w tym okresie 2 osoby sięgnęły po wyroby tytoniowe 1-2 razy (17%), 1 respondent – 5-10 razy (8%), a 2 uczniów więcej niż 10 razy (17%). Pozostali badani nie palili papierosów w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie (7 osób, tj. 58%).

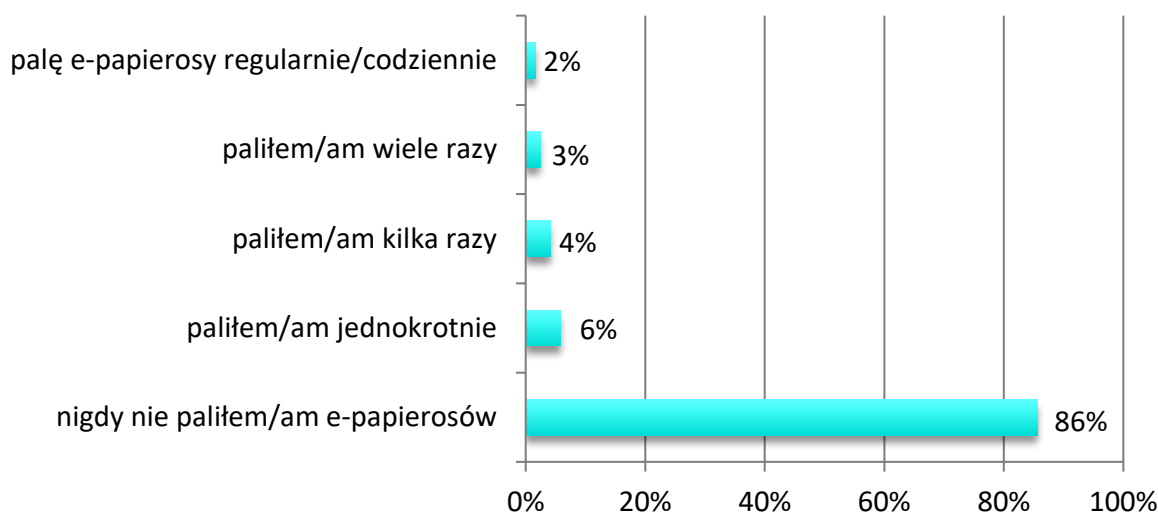
Tabela 26. Jak często paliłeś/aś papierosy w ciągu ostatnich 30 dni? N=12

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie paliłem/am papierosów w ciągu ostatnich 30 dni	58%	7
1 – 2 razy	17%	2
3 – 4 razy	0%	0
5 – 10 razy	8%	1
więcej niż 10 razy	17%	2

Następnie zbadaniu została poddana częstotliwość palenia przez uczniów e-papierosów. Z deklaracji respondentów wynika, że po elektroniczne papierosy sięgnęło 15% ankietowanych, w tym 6% paliło je jednokrotnie, 4% – kilka razy, 3% respondentów wskazało na palenie e-papierosów wiele razy, a 2% – regularnie lub codziennie.

Wykres 40. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się palić e-papierosy (papierosy elektroniczne)?

N=119

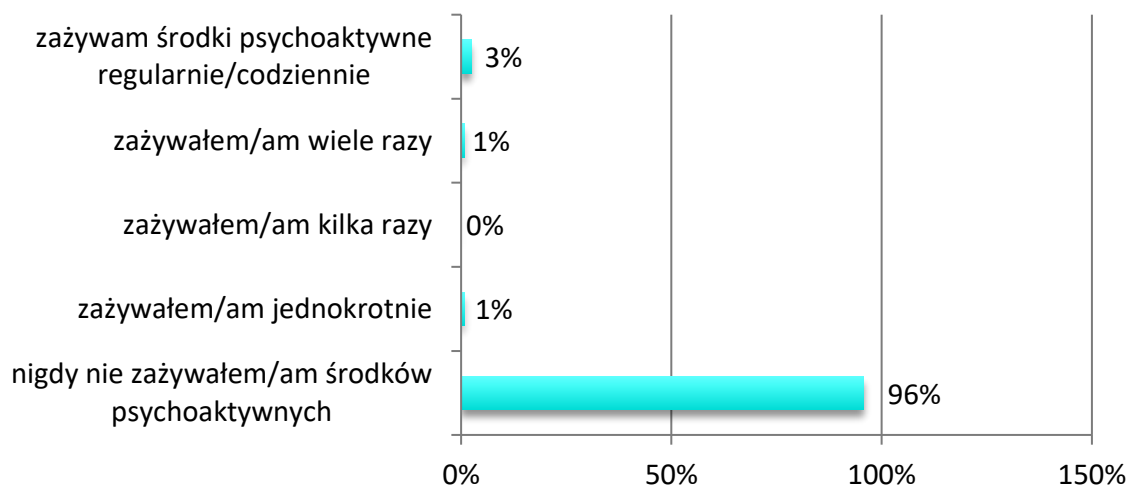
Częstotliwość palenia e-papierosów w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem przedstawiona została w tabeli poniżej. Z zebranych danych wynika, że w tym okresie po elektroniczne papierosy sięgnęło 9 badanych (54%). Najwięcej spośród tych osób robiło to 1-2 razy oraz więcej niż 10 razy (po 3 osoby, tj. 18%), 2 respondentów paliło e-papierosy w tym okresie 3-4 razy (12%), natomiast 1 osoba – 5-10 razy (6%).

Tabela 27. Jak często paliteś/aś e-papierosy w ciągu ostatnich 30 dni? N=17

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie paliłem/am e-papierosów w ciągu ostatnich 30 dni	47%	8
1 – 2 razy	18%	3
3 – 4 razy	12%	2
5 – 10 razy	6%	1
więcej niż 10 razy	18%	3

PROBLEM NARKOTYKOWY

Następny z analizowanych w Diagnostyce obszarów dotyczył zażywania narkotyków, dopalaczy i innych środków psychoaktywnych. W celu dogłębnej analizy tego problemu respondentom zadano pytanie o to, ile razy w życiu zdarzyło im się zażywać tego typu substancje. Z odpowiedzi uczniów wynika, że po substancje psychoaktywne sięgnęło 5% uczniów, w tym po 1% zażywało je jednokrotnie i wiele razy. Wysokie prawdopodobieństwo uzależnienia od tego rodzaju środków może dotyczyć 3% badanych uczniów, którzy wskazali na zażywanie substancji psychoaktywnych regularnie/codziennie.

Wykres 41. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=119

W dalszej kolejności zapytano uczniów o okoliczności, w jakich po raz pierwszy zażyli substancje psychoaktywne. 2 odpowiedzi padły na sięgnięcie po nie podczas spotkania ze znajomymi (50%), z kolei po 1 uczniu wskazało na wagary oraz zażycie ich w czasie wycieczki szkolnej/kolonii itp. (po 25%). 1 osoba nie udzieliła odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 28. W jakich okolicznościach zażyłeś/aś środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia) po raz pierwszy? N=4

Odpowiedź	%	Liczba odp.
podczas spotkania ze znajomymi	50%	2
na wagarach	25%	1
w czasie wycieczki szkolnej/kolonii itp.	25%	1
podczas imprezy	0%	0
inne	0%	0

Poniższa tabela przedstawia częstotliwość zażywania substancji psychoaktywnych przez uczniów, w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie. Można zauważyć, że w tym okresie sięgnęły po nie 3 osoby deklarujące zażywanie tego rodzaju środków kiedykolwiek (60%). 1 uczeń wskazał na 1-2 razy (20%), natomiast 2 uczniów sięgnęło po substancje psychoaktywne więcej niż 10 razy (40%).

Tabela 29. Jak często zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze w ciągu ostatnich 30 dni? N=5

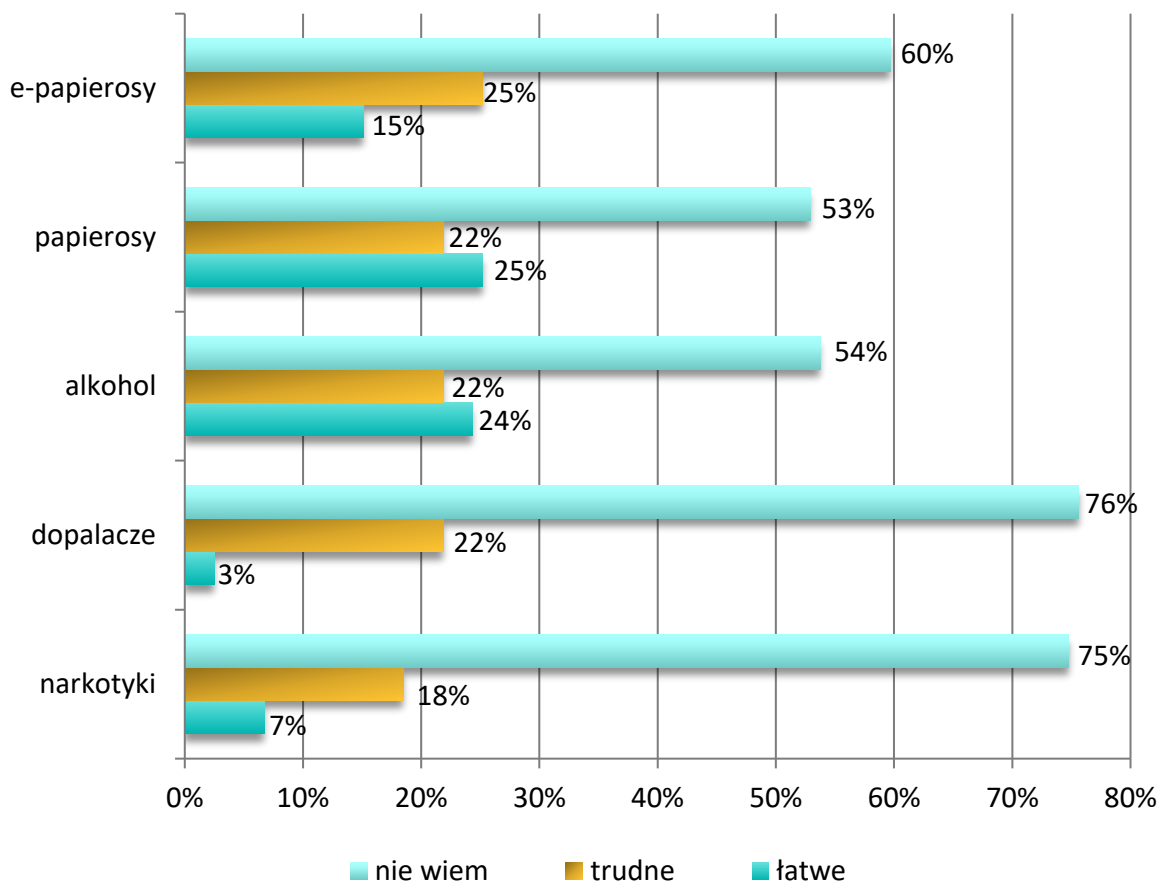
Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie zażywałem/am narkotyków/dopalaczy w ciągu ostatnich 30 dni	40%	2
1 – 2 razy	20%	1
3 – 4 razy	0%	0
5 – 10 razy	0%	0
więcej niż 10 razy	40%	2

W następnej kolejności uczniowie zostali poproszeni o ocenę dostępności narkotyków, dopalaczy, alkoholu, papierosów i e-papierosów w swojej miejscowości. Zebrany materiał badawczy wykazał, że:

- narkotyki są łatwe do zdobycia dla 7% ankietowanych, a trudne dla 18%,
- dopalacze są łatwe do zdobycia dla 3% ankietowanych, a trudne dla 22%,
- alkohol jest łatwy do zdobycia dla 24% ankietowanych, a trudny dla 22%,
- papierosy są łatwe do zdobycia dla 25% ankietowanych, a trudne dla 22%,
- e-papierosy są łatwe do zdobycia dla 15% ankietowanych, a trudne dla 25%.

Wykres 42. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=119

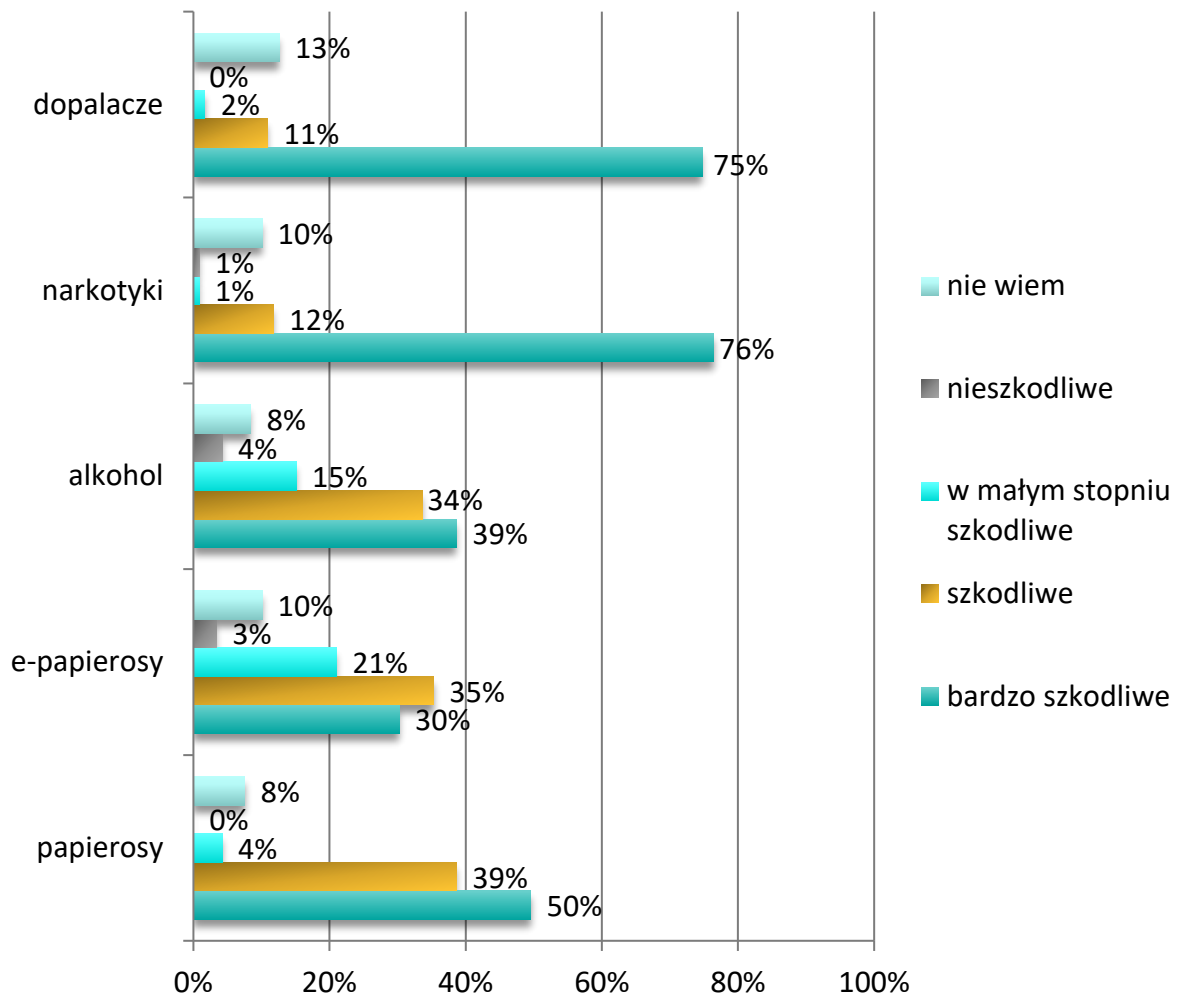

Ocena szkodliwości dla zdrowia dopalaczy, narkotyków, alkoholu, e-papierosów i papierosów uczniów przedstawia się następująco:

- szkodliwość dopalaczy dostrzega 86% badanych, narkotyków – 88%, alkoholu – 73%, papierosów – 89%, natomiast e-papierosów – 65%,
- ze szkodliwości wymienionych substancji nie zdaje sobie sprawy po 2% uczniów w przypadku dopalaczy i narkotyków, 19% odnośnie do alkoholu, 4% jeśli chodzi o papierosy, a w zakresie e-papierosów – 24%.
- brak wiedzy na temat szkodliwości narkotyków i e-papierosów wykazuje po 10% badanych, dopalaczy – 13%, natomiast papierosów tradycyjnych i alkoholu – po 8%.

Wykres 43. Jak oceniasz szkodliwość poniższych substancji dla zdrowia? N=119

DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE

W dalszej części raportu zaprezentowane zostały odpowiedzi uczniów na pytania dotyczące podejmowanych w szkole działań profilaktycznych, w ciągu ostatnich 2 lat. Interesowało nas w jakich zajęciach badani brali udział oraz jak je oceniają. W tej kwestii wyniki kształtują się następująco:

- odpowiedź „brałem/am udział, ale zajęcia nic nie wniosły” zaznaczyło po 8% uczniów w przypadku zajęć dotyczących bezpiecznego korzystania z urządzeń elektronicznych i Internetu oraz odnośnie zdrowia psychicznego, 9% na temat zdrowego odżywiania, 6% odnośnie przemocy oraz 4% w przypadku uzależnień;
- pozytywnie zajęcia profilaktyczne oceniło 45% uczniów w zakresie bezpiecznego korzystania z urządzeń elektronicznych i Internetu, 34% – zdrowia psychicznego, 42% – zdrowego odżywiania, natomiast po 39% odnośnie uzależnień i przemocy;

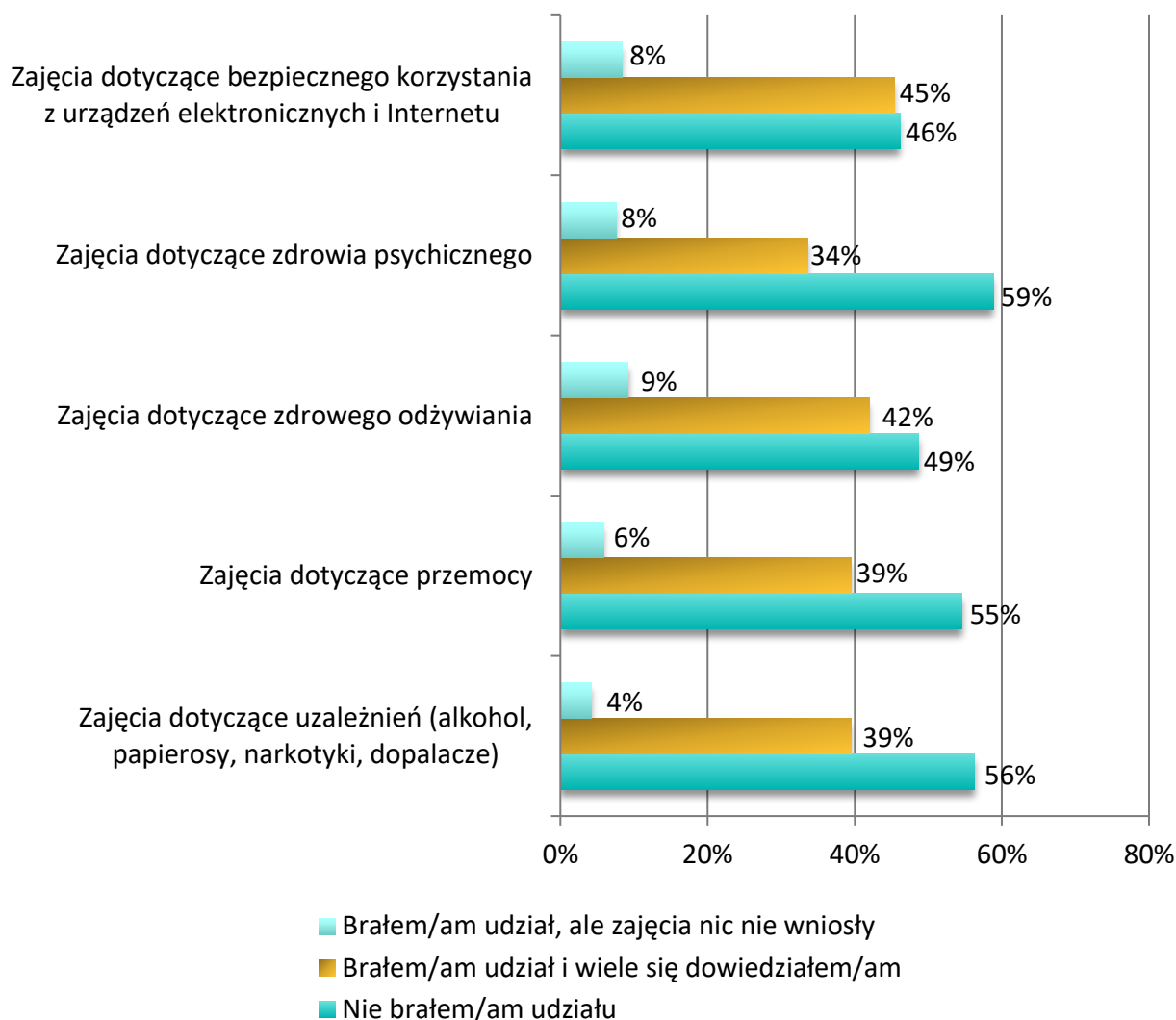

- brak uczestnictwa w zajęciach profilaktycznych zadeklarowało 46% w przypadku korzystania z urządzeń elektronicznych i Internetu, 59% – zdrowia psychicznego, 49% – zdrowego odżywiania, 55% – przemocy oraz 56% – uzależnień.

Z poniższego wykresu wynika, że uczniowie w ciągu ostatnich 2 lat przed badaniem, najczęściej brali udział w zajęciach dotyczących zdrowego odżywiania oraz bezpiecznego korzystania z Internetu. Najrzadziej uczniowie uczestniczyli w zajęciach z zakresu zdrowia psychicznego. Najciekawsze zdaniem respondentów są zajęcia z obszaru bezpiecznego korzystania z urządzeń elektronicznych i Internetu oraz zdrowego odżywiania.

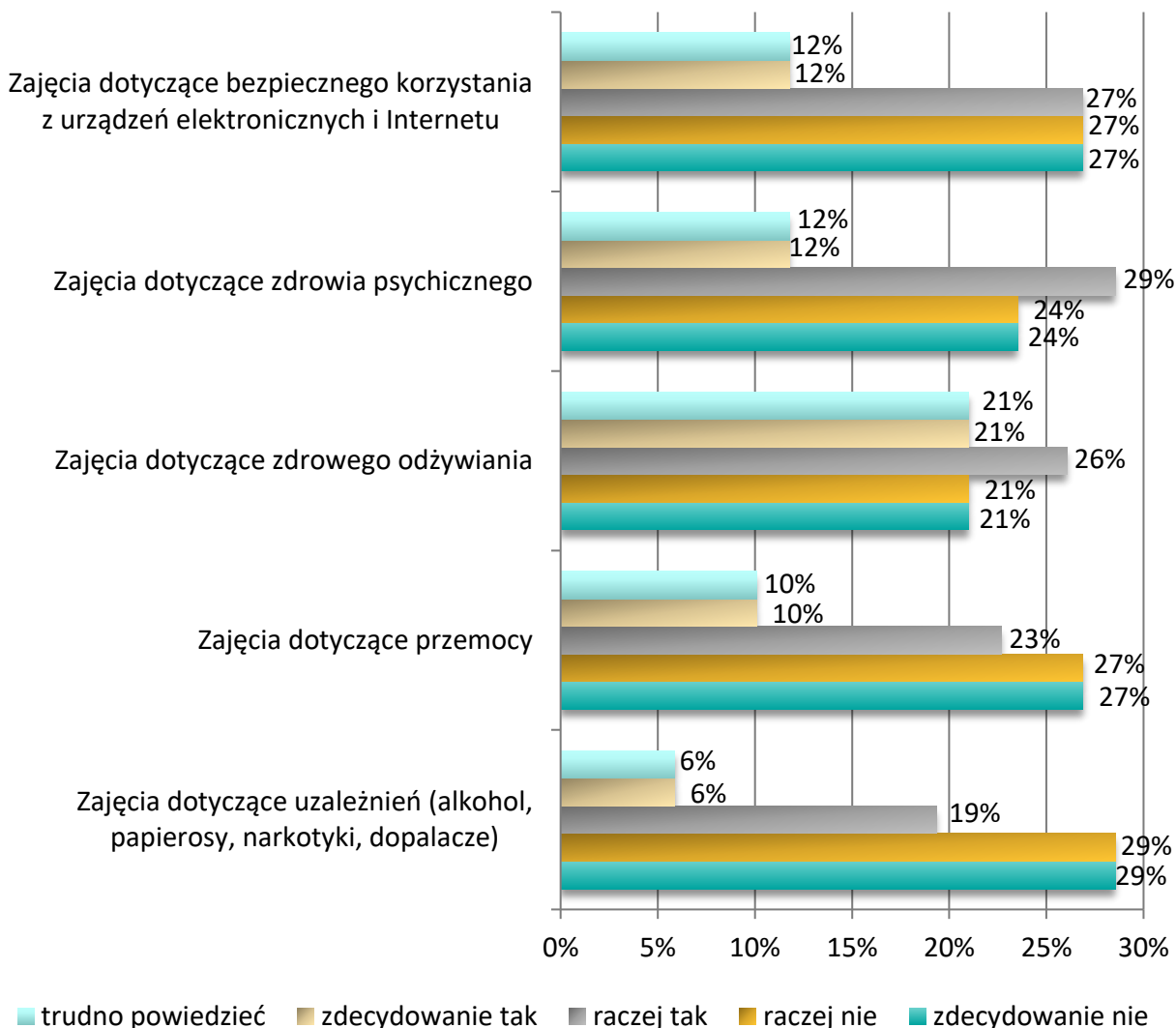
Wykres 44. Czy w przeciągu ostatnich 2 lat brałeś/aś udział w poniższych zajęciach profilaktycznych? Zaznacz na ile były one dla Ciebie przydatne. N=119

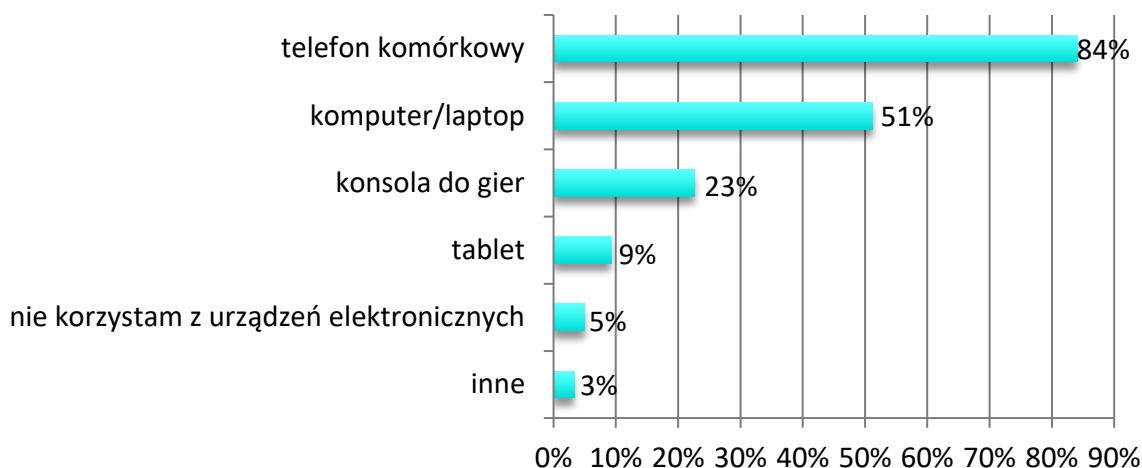
Z poniższego wykresu wynika, że uczniowie z gminy Szydłowo najchętniej wzięliby udział w zajęciach dotyczących zdrowego odżywiania oraz zdrowia psychicznego. Respondenci najrzadziej wyrażali chęć udziału w zajęciach dotyczących zjawiska uzależnień.

Wykres 45. Czy chciał/abyś brać udział w poniżej wymienionych zajęciach profilaktycznych? N=119

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH

Następne pytanie zadane respondentom miało na celu zweryfikowanie, z jakich urządzeń elektronicznych korzystają najczęściej uczniowie z gminy Szydłowo. Zebrany materiał badawczy wykazał, że niemal wszyscy ankietowani korzystają z tego rodzaju urządzeń (95%), w tym najwięcej zaznaczyło, że sięga najczęściej po telefon komórkowy (84%), 51% wskazało na komputer/laptop, 23% respondentów zaznaczyło konsolę do gier, a 9% – tablet.

Wykres 46. Z jakich urządzeń elektronicznych korzystasz najczęściej? N=119

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Największa część młodych mieszkańców gminy Szydłowo poświęca na korzystanie z urządzeń elektronicznych powyżej 1 godziny do 3 godzin (43 osoby, tj. 39%) oraz powyżej 3 do 5 godzin (32 osoby, tj. 29%). 14 osób przeznaczą na to mniej niż godzinę dziennie (13%), 10 ankietowanych powyżej 7 godzin dziennie (9%), z kolei 8 osób wskazało na 5-7 godzin (7%). 2 badanych nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 30. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych?**N=111**

Odpowiedź	%	Liczba odp.
do 1 godziny	13%	14
powyżej 1 godziny do 3 godzin	39%	43
powyżej 3 godzin do 5 godzin	29%	32
powyżej 5 godzin do 7 godzin	7%	8
powyżej 7 godzin	9%	10
nie korzystam z urządzeń elektronicznych codziennie	4%	4

Jak wynika z przedstawionej niżej tabeli, część badanych uczniów doznała w związku z korzystaniem z urządzeń elektronicznych negatywnych konsekwencji. Po 18 osób wskazało na pogorszenie stanu zdrowia oraz zaniedbywanie obowiązków szkolnych/domowych (po 16%), 12 badanych na problemy z zasypianiem (11%), 11 ankietowanych na pogorszenie relacji rodzinnych (10%), natomiast 3 osoby na pogorszenie relacji koleżeńskich (3%).

Tabela 31. Czy doświadczyłeś/aś któryś z poniższych negatywnych konsekwencji związanych z korzystaniem z urządzeń elektronicznych? N=113

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie doświadczyłem/am takich konsekwencji	69%	78
pogorszenie stanu zdrowia (np. ból kręgosłupa, pogorszony wzrok)	16%	18
zaniedbywanie obowiązków szkolnych/domowych	16%	18
problemy z zasypianiem	11%	12
pogorszenie relacji rodzinnych	10%	11
pogorszenie relacji koleżeńskich	3%	3
inne	0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W ostatnim pytaniu bloku tematycznego dotyczącego korzystania z urządzeń elektronicznych, uczniowie zostali poproszeni o odpowiedź na pytanie, czy zdarzyło im się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych, np. przed rodzicami. Tego typu zachowanie zadeklarowały 43 osoby odpowiadające na to pytanie (39%), w tym 9 uczniom zdarzało się to bardzo często (8%), 3 ankietowanym – często (3%), 13 badanym – czasami (12%), a 18 osobom – jednokrotnie (16%).

Tabela 32. Czy zdarzyło Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych np. przed rodzicami? N=113

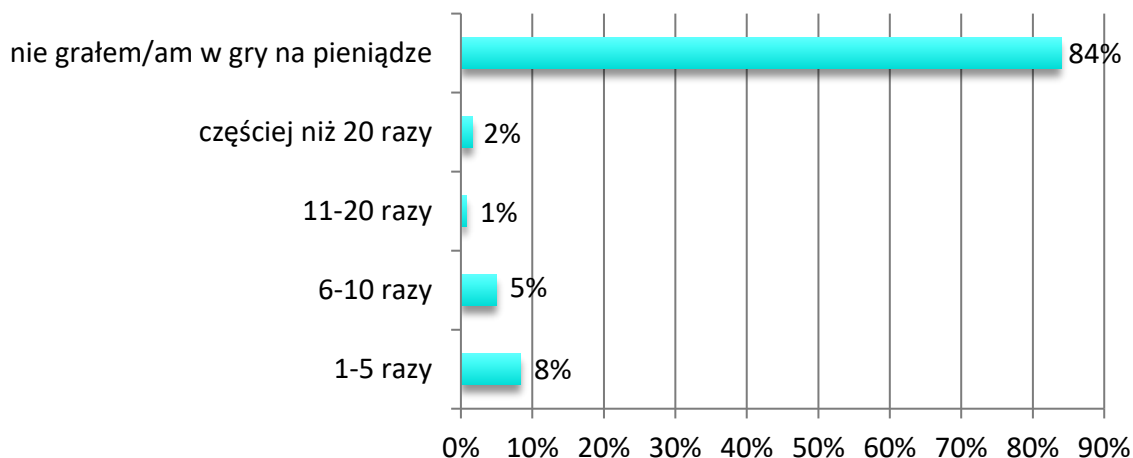
Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak, bardzo często	8%	9
tak, często	3%	3
tak, czasami	12%	13
tak, jednokrotnie	16%	18
nie	62%	70

UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH

W kolejnej tabeli przedstawione zostały odpowiedzi badanych na pytanie o częstotliwość grania w gry na pieniądze w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. W tym okresie podejmowało się tego 16% badanych. Największy odsetek z nich grał 1-5 razy (8%), 5% wskazało na 6-10 razy, 1% na 11-20 razy, z kolei 2% na częściej niż 20 razy.

Wykres 47. Jak często w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry na pieniądze? (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=119

Uczniowie, którzy zadeklarowali podejmowanie się gier na pieniądze, najczęściej sięgali po zdraпки (12 osób, tj. 67%) oraz maszyny do gier hazardowych (5 osób, tj. 28%). Po 4 uczniów grało w lotto oraz inne, bliżej nieokreślone gry (po 22%), z kolei po 2 osoby obstawiały zakłady bukmacherskie i gry karciane (po 11%). 1 uczeń pominął to pytanie i nie udzielił odpowiedzi.

Tabela 33. W jakie gry na pieniądze zdarzyło Ci się grać? N=18

Odpowiedź	%	Liczba odp.
zdraпки	67%	12
maszyny do gier hazardowych (w tym online)	28%	5
lotto	22%	4
inne	22%	4
zakłady bukmacherskie	11%	2
gry karciane, np. poker (w tym online)	11%	2

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

Celem głównym Programu jest:

Ograniczenie skali występowania zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Szydłowo, poprzez zapewnienie bezpieczeństwa i wsparcia osobom doznającym przemocy oraz prowadzenie skutecznego oddziaływania na osoby ją stosujące.

Cel będzie realizowany w następujących obszarach:

- A. Podnoszenie świadomości społeczności lokalnej w zakresie zjawiska przemocy domowej oraz prowadzenie szerokiej działalności profilaktycznej.
- B. Zapewnienie ochrony i wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą domową.
- C. Prowadzenie dostosowanego do potrzeb oddziaływania na osoby stosujące przemoc domową.
- D. Regularne podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania związane z przemocą domową oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu.

Cele szczegółowe Programu postawione na podstawie zidentyfikowanych problemów:

- A. Podnoszenie świadomości społeczności lokalnej w zakresie zjawiska przemocy domowej oraz prowadzenie szerokiej działalności profilaktycznej.**
  - 1. Podniesienie świadomości społecznej w obszarach związanych ze zjawiskiem przemocy domowej oraz stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci.
  - 2. Poszerzenie działań edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży w zakresie zjawiska przemocy, w tym przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy.
  - 3. Pobudzanie społecznej odpowiedzialności wśród mieszkańców wobec osób stosujących przemoc oraz prowadzenie działań profilaktycznych.
  - 4. Zwiększenie wiedzy mieszkańców na temat możliwości uzyskania wsparcia na terenie Gminy, w przypadku doświadczania problemu przemocy domowej.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy i podmioty współpracujące
1.	Prowadzenie działań informacyjnych na temat miejsc/osób udzielających pomocy i wsparcia w przypadku doświadczenia lub stosowania przemocy.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba rozpowszechnionych informacji. 	ZI, UG, PP, GKRPA, CUS, GOPS, NGO, AR, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.
2.	Udział w ogólnopolskich kampaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz organizacja lokalnych kampanii społecznych.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba zrealizowanych kampanii na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Liczba uczestników. 	ZI, UG, PP, GKRPA, CUS, GOPS, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.
3.	Edukacja mieszkańców w zakresie skutecznych sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach i rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba działań podjętych w ramach edukacji. Szacunkowa liczba odbiorców. 	ZI, UG, GKRPA, CUS, GOPS, AR, NGO, placówki oświatowe.
4.	Edukacja na temat przemocy domowej oraz związanych z nią innych problemów jak uzależnienia poprzez: ulotki, plakaty, pogadanki, informacje w mediach lokalnych, organizacjach kościelnych itd.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba rozpowszechnionych ulotek, plakatów, broszur. Liczba informacji w mediach lokalnych dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej. 	ZI, UG, PP, GKRPA, CUS, GOPS, AR, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.
5.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie typów i form przemocy oraz zagrożeń wynikających z przemocy domowej i w szkole.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba zrealizowanych programów/warsztatów. Szacunkowa liczba odbiorców programów/warsztatów. 	ZI, UG, PP, GKRPA, CUS, GOPS, NGO, placówki oświatowe.
6.	Realizacja warsztatów psychospołecznych dla dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba zrealizowanych działań. Szacunkowa liczba odbiorców działań. 	ZI, UG, PP, GKRPA, CUS, GOPS, NGO, placówki oświatowe, CUK, BP.
7.	Przeprowadzanie akcji profilaktycznych mających na celu podnoszenie wrażliwości społecznej na kwestie przemocy domowej.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba zorganizowanych akcji profilaktycznych. 	ZI, UG, PP, GKRPA, AR, CUS, GOPS, NGO, placówki oświatowe, CUK, BP.
8.	Przeprowadzanie działań edukacyjnych mających na celu wskazanie prawidłowych reakcji w przypadku zaobserwowania przemocy.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba zorganizowanych działań. 	ZI, UG, PP, AR, GKRPA, CUS, GOPS, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.

9.	Organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba możliwych form spędzania czasu wolnego. Liczba uczestników organizowanych zajęć. 	ZI, UG, GKRPA, CUS, GOPS, NGO, placówki oświatowe, CUK, BP.
10.	Realizacja programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych oraz podnoszących ich kompetencje opiekuńczo-wychowawcze.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba zrealizowanych programów. Szacunkowa liczba odbiorców programów. 	ZI, AR, PP, UG, GKRPA, CUS, GOPS, NGO, placówki oświatowe, PCPR, PPP.
11.	Diagnozowanie i stałe monitorowanie problemu przemocy na terenie Gminy poprzez przeprowadzenie badań społecznych wśród dorosłych mieszkańców i uczniów szkół, min. co trzy lata.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób objętych badaniem w ramach diagnozy problemu przemocy. 	GOPS, UM, PP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.

B. Zapewnienie ochrony i wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą domową.

1. Udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz zwiększenie dostępności specjalistycznego wsparcia na obszarze Gminy.
2. Podniesienie jakości życia i bezpieczeństwa osób doznających przemocy domowej.
3. Rozwój współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy i podmioty współpracujące
1.	Zapewnienie schronienia osobom doświadczającym przemocy domowej.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób, które skorzystały ze schronienia. 	ZI, CUS, GOPS, UG, PCPR.
2.	Zapewnienie osobom doznającym przemocy dostępu do bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego i rodzinnego oraz pomocy medycznej.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba udzielonych porad osobom doznającym przemocy. Liczba osób, które skorzystały z pomocy w formie bezpłatnego poradnictwa. Liczba instytucji zapewniających bezpłatny dostęp do poradnictwa. 	ZI, GKRPA, PK, CUS, GOPS, UG, AR, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.

3.	Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom dotkniętym przemocą domową.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba rodzin otrzymujących pomoc finansową i rzeczową z powodu problemu przemocy. 	CUS, GOPS.
4.	Udzielanie pomocy rodzinom uwikłanym w problem przemocy domowej, poprzez realizację procedury „Niebieskie Karty”.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba rozpoczętych procedur. Liczba rodzin objętych procedurą. Liczba zakończonych procedur. 	ZI, GKRPA, CUS, GOPS, PP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.
5.	Wsparcie osób doznających przemocy, poprzez prowadzenie pracy socjalnej.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób doznających przemoc, którym udzielono pomocy w postaci pracy socjalnej. 	CUS, GOPS.
6.	Objęcie rodzin, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze wsparciem asystenta rodziny w celu niedopuszczenia do pojawienia się zachowań przemocowych.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny. 	CUS, GOPS.
7.	Umieszczanie dzieci doznających przemocy domowej w pieczy zastępczej oraz zabezpieczenie środków na ich pobyt.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. 	ZI, PCPR, GKRPA, CUS, GOPS, PP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.
8.	Kontynuowanie działalności Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego w zakresie wsparcia osób doznających przemocy, ich rodzin oraz osób stosujących przemoc domową.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób objętych wsparciem Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego. 	PK, UG, GKRPA.
9.	Monitorowanie sytuacji rodziny przez okres 9 miesięcy po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba rodzin objętych monitoringiem po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”. 	ZI

C. Prowadzenie dostosowanego do potrzeb oddziaływania na osoby stosujące przemoc domową.

1. Zwiększenie dostępności do miejsc i form wsparcia dla osób stosujących przemoc domową.
2. Podejmowanie natychmiastowej interwencji w stosunku do osób przejawiających zachowania przemocowe.

3. Umożliwienie osobom stosującym przemoc zmianę sposobu zachowania poprzez skuteczne oddziaływanie korekcyjne i edukacyjne.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy i podmioty współpracujące
1.	Kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób biorących udział w programie. Liczba osób skierowanych do udziału w programach. 	ZI, GKRPA, GOPS, PCPR.
2.	Motywowanie do udziału w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób biorących udział w programie. Liczba osób motywowanych do udziału w programach. 	ZI, GKRPA, GOPS, PCPR.
3.	Coroczne badanie efektywności lokalnych działań podejmowanych wobec osób stosujących przemoc domową, przy współpracy z firmą zewnętrzną.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba ewaluacji podejmowanych działań w stosunku do osób stosujących przemoc. 	ZI, GKRPA, GOPS, PCPR, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.
4.	Izolowanie osób stosujących przemoc poprzez uniemożliwienie im korzystania ze wspólnie zajmowanego z członkami rodziny mieszkania oraz zakaz zbliżania się do jego otoczenia i miejsc, w których osoba zwykle lub regularnie przebywa.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba interwencji w związku z naruszeniem zakazu zbliżania, kontaktowania się lub wstępu, przez osobę stosującą przemoc domową. 	PP, ZI, GKRPA, GOPS.
5.	Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc, które nie podjęły się uczestnictwa w obowiązkowym programie korekcyjno-edukacyjnym lub psychologiczno-terapeutycznym.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba złożonych zawiadomień o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia. 	ZI, PP

D. Regularne podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania związane z przemocą domową oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu.

- Zwiększenie umiejętności i kompetencji zawodowych osób zaangażowanych w działania na rzecz zmniejszenia skali przemocy domowej w Gminie.
- Wzmocnienie współpracy międzyinstytucjonalnej podmiotów realizujących działania w zakresie wsparcia rodzin z problemem przemocy.

3. Monitorowanie skuteczności lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej – prowadzonych działań i funkcjonujących podmiotów, a także wdrażanie zmian w odpowiedzi na zidentyfikowane problemy.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy i podmioty współpracujące
1.	Przeprowadzenie szkoleń, seminarium, konferencji dla kadry zajmującej się działaniami w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w oparciu o potrzeby szkoleniowe uczestników.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba zorganizowanych szkoleń, konferencji. Liczba osób uczestnicząca w szkoleniach, konferencjach. 	ZI, GKRPA, PK, GOPS, UG, PP, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowe.
2.	Kierowanie osób zaangażowanych w działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej i finansowanie ich uczestnictwa w konferencjach, szkoleniach i wizytach studyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba szkoleń/konferencji/wizyt studyjnych, w których uczestniczyli przedstawiciele Gminy. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach/konferencjach/wizytach studyjnych. 	ZI, GKRPA, GOPS, UG, PP, PK, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowe.
3.	Prowadzenie superwizji dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba przeprowadzonych superwizji. Liczba uczestników superwizji. 	ZI, GOPS, GKRPA, PK, PP, placówki ochrony zdrowia, PCPR.
4.	Monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba zrealizowanych procedur „Niebieskie Karty”. Liczba rodzin, w których ustała przemoc po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”. 	ZI, GKRPA, GOPS, PP, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowe.
5.	Uczestnictwo członków grup diagnostyczno-pomocowych w szkoleniach, w szczególności w zakresie pracy z osobą doznającą przemocy domowej oraz osobą stosującą przemoc domową.	<ul style="list-style-type: none"> Liczba członków grup diagnostyczno-pomocowych, uczestniczących w szkoleniach. Liczba przeprowadzonych szkoleń. 	ZI

<p>6. Uczestnictwo nowo powołanych członków ZI w obowiązkowym szkoleniu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Liczba członków ZI uczestniczących w szkoleniu. ZI
--	--

ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do:

- mieszkańców gminy Szydłowo, w tym osób zagrożonych wystąpieniem problemu przemocy domowej,
- osób doznających przemocy domowej,
- osób stosujących przemoc domową,
- świadków przemocy domowej,
- osób zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023-2028 stanowi kontynuację programów realizowanych w poprzednich latach, uzupełnioną o zdobyte umiejętności i doświadczenia, a także aktualne zapisy prawne, których efekty będą widoczne w:

- podniesieniu świadomości mieszkańców w obszarze przemocy domowej, w tym konsekwencji stosowania kar fizycznych w procesie wychowania;
- podniesieniu kompetencji zawodowych osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej;
- zmniejszeniu liczby osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej dotkniętych problemem wypalenia zawodowego;
- zmniejszeniu liczby osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy;
- zmianie postaw społecznych wobec zjawiska przemocy domowej.
- budowie spójnego systemu działań w zakresie pomocy osobom i rodzinom dotkniętym przemocą przez instytucje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Zasady realizowania Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Szydłowo na lata 2022-2026

W zakresie udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej, stosującym przemoc oraz w celu podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej, niniejszy dokument oparty został na zasadach:

- **wzajemnej współpracy i współdziałania** organów władzy publicznej, organizacji pozarządowych i kościołów oraz związków wyznaniowych (zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej), a także innych organizacji, środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem występowania przemocy i jej negatywnych następstw;
- **jawności działań** organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie przeciwdziałania przemocy z poszanowaniem godności osoby;
- **szczególnej ochrony dzieci**, z zachowaniem ich prawa do wychowania się w rodzinie, poprzez udzielenie rodzinie szczególnego wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania realizowane w ramach **Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Szydłowo na lata 2022-2026** finansowane będą z budżetu Gminy Szydłowo oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł.

EWALUACJA I MONITORING PROGRAMU

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu Programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej powinny opierać się na:

- ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
- ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
- opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy przyjąć zasadę triangulacji technik badawczych poprzez wykorzystanie co najmniej jednej ze zróżnicowanych metod pomiaru, tj.:

- analizę dokumentów,
- badanie ankietowe adresatów Programu,
- badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

- a) Kryterium skuteczności** (plan a wykonanie) – rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.
- b) Kryterium efektywności** – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.
- c) Kryterium użyteczności** – ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
- d) Kryterium trafności** – rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanemu problemom.

WSKAŹNIKI MONITORINGOWE

Wskaźniki monitoringowe, czyli policzalne zmienne podlegające obserwacji i ocenie, określone zostały w oparciu o przewidywane rezultaty zadań, a także przewidywane dane, zaplanowane do osiągnięcia w całym okresie realizacji działań. Zostały one szczegółowo przedstawione w oparciu o aktualny stan faktyczny. Zarówno monitoring, jak i ewaluacja prowadzone będą między innymi w oparciu o niżej przedstawione wskaźniki monitoringowe. Katalog wskaźników może być uzupełniany bądź modyfikowany w zależności od dostępnych źródeł informacji i zasobów. Wartości bazowe oznaczają dane dla roku poprzedzającego

wdrożenie Programu, natomiast wartości docelowe wskazują pożądane liczby, oznaczające osiągnięcie poszczególnych celów.

Tabela 34. Wskaźniki monitoringowe służące do oceny stopnia realizacji celów szczegółowych

Lp.	Obszar	Wskaźnik	Wartość bazowa (w 2021 roku)	Wartość docelowa (w 2026 roku)
1	Podnoszenie świadomości społeczności lokalnej w zakresie zjawiska przemocy domowej oraz prowadzenie szerokiej działalności profilaktycznej.	Liczba podmiotów skierowanych do rodzin w zakresie podnoszenia kompetencji rodzicielskich (Akademia Rodziny).	1	1
		Liczba uczniów biorących udział w zajęciach profilaktycznych dotyczących przemocy.	b.d.	powyżej 200
2	Zapewnienie ochrony i wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą domową.	Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”.	55	do 80
		Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”.	38	powyżej 30
3	Prowadzenie dostosowanego do potrzeb oddziaływania na osoby stosujące przemoc domową.	Liczba osób, które wzięły udział w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.	b.d.	powyżej 10
		Liczba grup samopomocowych dla osób stosujących przemoc domową.	0	1
		Liczba osób biorących udział w spotkaniach grupy samopomocowej dla osób stosujących przemoc.	0	powyżej 10

4	Regularne podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania związane z przemocą domową oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu.	Liczba warsztatów/szkoleń/ superwizji skierowanych do osób realizujących zadania związane z przemocą domową.	b.d.	powyżej 4
---	---	--	------	-----------

Proces wdrażania założonych w niniejszym Programie działań i celów oraz informacja o aktywności Zespołu Interdyscyplinarnego w danym roku, będą przedmiotem corocznych sprawozdań przedkładanych Wójtowi Gminy Szydłowo przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szydłowie.

WNIOSKI I PODSUMOWANIE

Zjawisko przemocy domowej jest problemem dotykającym rodziny na całym świecie. Zdiagnozowanie jego skali jest szczególnie trudne za sprawą czynników takich jak m.in. wstyd, ukrywanie aktów przemocy domowej przez rodziny oraz ich najbliższe środowisko, a także lęk. Tworzenie programów przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej ma na celu udzielanie kompleksowej pomocy osobom uwikłanym w problem przemocy domowej, przez co rozumie się osoby doświadczające przemocy, stosujące ją oraz jej świadkowie. Realizacja zadań w tym zakresie nie byłaby możliwa, gdyby nie zintegrowane działania wszystkich instytucji i specjalistów zaangażowanych w rozwiązywanie problemu przemocy domowej. Innym czynnikiem mającym znaczący wpływ na ograniczanie skali zjawiska przemocy jest świadomość społeczna. W związku z tym edukacja społeczności z terenu gminy Szydłowo stanowi szansę na zmniejszenie tolerancji dla przemocy. Należy również pamiętać, aby podejmowane działania interwencyjne wobec osób doświadczających jak i stosujących przemoc, nie ograniczały się wyłącznie do rozmowy z psychologiem, ale pociągały za sobą szereg działań długofalowych.

Cele i zadania zawarte w Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Szydłowo na lata 2022-2026, realizowane w porozumieniu podmiotów funkcjonujących na terenie Gminy z najwyższą rzetelnością, powinny pociągać za sobą pozytywne skutki, w postaci rozwiniętego i efektywnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Położenie gminy Szydłowo na mapie powiatu pilskiego	10
Rysunek 2. Płeć. N=104	21

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Szydłowo latach 2019-2021	10
Wykres 2. Liczba kobiet i mężczyzn zamieszkujących gminę Szydłowo na przestrzeni lat 2019-2021	11
Wykres 3. Liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS z powodu przemocy domowej na przestrzeni lat 2019-2021.....	18
Wykres 4. Liczba podjętych i kontynuowanych procedur „Niebieskie Karty” w latach 2019-2021	19
Wykres 5. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w latach 2019-2021	20
Wykres 6. Wiek. N=104	21
Wykres 7. Wykształcenie. N=104	22
Wykres 8. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu? N=104.....	22
Wykres 9. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji gdzie zastosował/a Pan/i przemoc wobec drugiej osoby? N=104	25
Wykres 10. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą? N=104.....	26
Wykres 11. Czy postrzega Pani/Pan przemoc w rodzinie jako istotny problem na terenie Gminy? N=104.....	26
Wykres 12. Czy Pana/i zdaniem oferta wsparcia dla zmagających się z problemem przemocy na terenie Gminy jest wystarczająca? N=104	27
Wykres 13. Jakie są Pana/i zdaniem przyczyny występowania zjawiska przemocy wśród rodzin na terenie Gminy? N=104	27
Wykres 14. Jakie działania według Pana/i byłyby najskuteczniejsze wobec osób doznających przemocy domowej? N=104	28

Wykres 15. Jakie działania według Pana/i byłyby najskuteczniejsze wobec osób stosujących przemoc domową? N=104	29
Wykres 16. Czy doznał/a Pan/i kiedykolwiek, którejs z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)? N=104	30
Wykres 17. Czy stosował/a Pan/i kiedykolwiek, którąś z niżej wymienionych form cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)? N=104	30
Wykres 18. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=104	31
Wykres 19. Jak często w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i być świadkiem sytuacji w swojej miejscowości, kiedy ktoś prowadził pojazd pod wpływem alkoholu? N=104	32
Wykres 20. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma wpływ na rozwój dziecka? N=104	33
Wykres 21. Jak często pali Pan/i papierosy (wyroby tytoniowe, z pominięciem e-papierosów)? N=104	33
Wykres 22. Jak często pali Pan/i e-papierosy? N=104	34
Wykres 23. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzania)? N=104	34
Wykres 24. Jak ocenia Pan/i szkodliwość poniższych substancji dla zdrowia? N=104	35
Wykres 25. Czy zna Pan/i miejsca w swojej miejscowości, gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze? N=104	36
Wykres 26. O jakich instytucjach/placówkach funkcjonujących na terenie Gminy Pan/i słyszał/a? N=104	36
Wykres 27. Czy zna Pan/i dane kontaktowe do instytucji pomocowych, gdzie można się zgłosić w razie problemów? N=104	37
Wykres 28. Jak często korzysta Pan/i z poniższych urządzeń elektronicznych i Internetu (komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier)? N=104	37
Wykres 29. Jak często Pan/i grał/a lub obstawiał/a gry na pieniądze w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=104	39
Wykres 30. Wiek: N=119	41
Wykres 31. Klasa: N=119	42
Wykres 32. Czy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy? N=119	42

Wykres 33. Czy kiedykolwiek doszło do sytuacji w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=119.....	44
Wykres 34. Czy w Twojej szkole występuje problem przemocy między uczniami? N=119.....	45
Wykres 35. Czym według Ciebie jest cyberprzemoc? N=119	46
Wykres 36. Czy doznałeś/aś w przeciągu ostatnich 12 miesięcy cyberprzemocy (czyli przemocy w Internecie)? N=119	46
Wykres 37. Czy stosowałeś/aś w przeciągu ostatnich 12 miesięcy cyberprzemoc (czyli przemoc w Internecie)? N=119	47
Wykres 38. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=119	47
Wykres 39. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się palić papierosy (wyroby tytoniowe, z pominięciem e-papierosów)? N=119	49
Wykres 40. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się palić e-papierosy (papierosy elektroniczne)? N=119	50
Wykres 41. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=119	51
Wykres 42. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=119.....	53
Wykres 43. Jak oceniasz szkodliwość poniższych substancji dla zdrowia? N=119	54
Wykres 44. Czy w przeciągu ostatnich 2 lat brałeś/aś udział w poniższych zajęciach profilaktycznych? Zaznacz na ile były one dla Ciebie przydatne. N=119	55
Wykres 45. Czy chciał/abyś brać udział w poniżej wymienionych zajęciach profilaktycznych? N=119	56
Wykres 46. Z jakich urządzeń elektronicznych korzystasz najczęściej? N=119	57
Wykres 47. Jak często w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry na pieniądze? (np. zdrapki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=119	59

SPIS TABEL

Tabela 1. Przyrost naturalny w gminie Szydłowo na przestrzeni lat 2019-2021	11
Tabela 2. Udział ludności gminy Szydłowo według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności w latach 2019-2021 (w procentach).....	12

Tabela 3. Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej wraz z obszarami ich działania	14
Tabela 4. Dane statystyczne dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych w latach 2019-2021	18
Tabela 5. Liczba osób z terenu gminy Szydłowo objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2019-2021.....	20
Tabela 6. Kim jest osoba, która doświadcza przemocy w swoim domu? N=25.....	23
Tabela 7. Jak często, w okresie ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy w swoim domu? N=104	23
Tabela 8. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=11 ...	24
Tabela 9. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=11	24
Tabela 10. W stosunku do kogo zastosował/a Pan/i zachowanie przemocowe? N=9	25
Tabela 11. Czy zdarzyło się Panu/i wykonywać obowiązki w pracy pod wpływem alkoholu? N=78	31
Tabela 12. Czy zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem pod wpływem alkoholu? N=83.....	32
Tabela 13. Czy próbował/a Pan/i kiedykolwiek rzucić palenie? N=19.....	34
Tabela 14. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=101.....	38
Tabela 15. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych/Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładał/a? N=103.....	38
Tabela 16. Czy zdarzyło się Panu/i kiedykolwiek przeznaczyć na gry na pieniądze większą kwotę pieniężną niż wstępnie Pan/i zakładał/a? N=6.....	39
Tabela 17. Czy Pana/i zdaniem nadmierne korzystanie z urządzeń elektronicznych/Internetu stanowi w Gminie znaczny problem wśród: N=104	39
Tabela 18. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń zaznaczając X w odpowiednim miejscu. N=104.....	40
Tabela 19. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=34	43
Tabela 20. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=34.....	43
Tabela 21. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? N=26	44
Tabela 22. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=28.....	44
Tabela 23. W jaki sposób otrzymałeś/aś – zdobyłeś/aś alkohol po raz pierwszy? N=18.....	48

Tabela 24. W jakim wieku pierwszy raz spożyłeś/aś alkohol? N=18.....	48
Tabela 25. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=18.....	49
Tabela 26. Jak często paliłeś/aś papierosy w ciągu ostatnich 30 dni? N=12	50
Tabela 27. Jak często paliłeś/aś e-papierosy w ciągu ostatnich 30 dni? N=17	51
Tabela 28. W jakich okolicznościach zażyłeś/aś środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia) po raz pierwszy? N=4	52
Tabela 29. Jak często zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze w ciągu ostatnich 30 dni? N=5	52
Tabela 30. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych? N=111	57
Tabela 31. Czy doświadczyłeś/aś któryś z poniższych negatywnych konsekwencji związanych z korzystaniem z urządzeń elektronicznych? N=113.....	58
Tabela 32. Czy zdarzyło Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych np. przed rodzicami? N=113	58
Tabela 33. W jakie gry na pieniądze zdarzyło Ci się grać? N=18.....	59
Tabela 34. Wskaźniki monitoringowe służące do oceny stopnia realizacji celów szczegółowych.....	69

Uzasadnienie

Ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535) zmieniono terminologię w zakresie dotyczącym opracowania i realizacji programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.